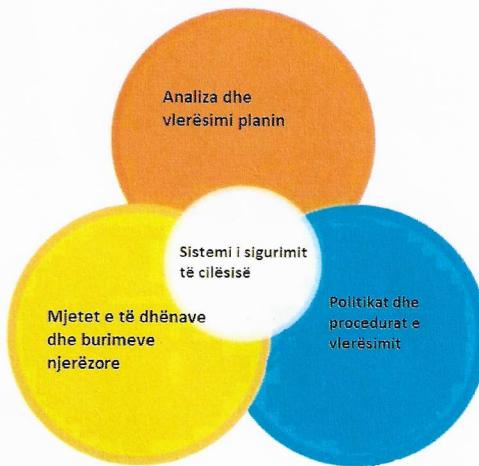

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI "FAN S. NOLI", KORÇË
NJËSIA E SIGURIMIT TË BRENDSHËM TË CILËSISË
FAKULTETI I BUJQËSISË

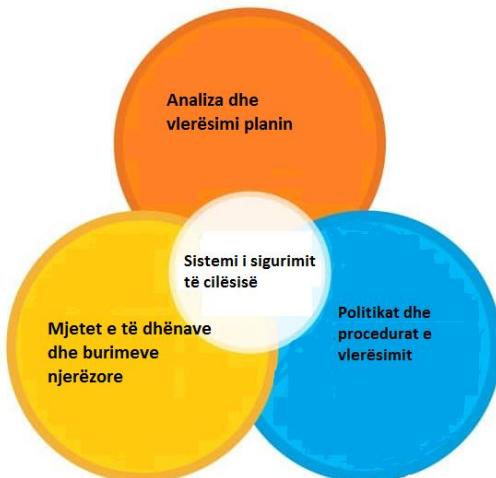
**RAPORTI I VLERËSIMIT TË BRENDSHËM PËR
PROGRAMET E STUDIMIT QË OFROHEN NGA
FAKULTETI I BUJQËSISË**

GRUPI I NJSBC (GVB)

Prof. As. Dr. Gjergji PAPA	Departamenti i Agronomisë	Staf akademik
Dr. Sulltana AJÇE	Departamenti i Agroushqimit	Staf akademik
Msc. Aldona MINGA	Departamenti i Agrobiznesit	Staf akademik
Eleni MUSKA	Departamenti i Agrobiznesit	Student

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI "FAN S. NOLI", KORÇË
NJËSIA E SIGURIMIT TË BRENDSHËM TË CILËSISË
FAKULTETI I BUJQËSISË

RAPORTI I VLERËSIMIT TË BRENDSHËM PËR
PROGRAMET E STUDIMIT QË OFROHEN NGA
FAKULTETI I BUJQËSISË

GRUPI I NJSBC (GVB)

Prof. As. Dr. Gjergji PAPA

Dr. Sulttana AJÇE

Msc. Aldona MINGA

Eleni MUSKA

Departamenti i Agronomisë

Departamenti i Agroushqimit

Departamenti i Agrobiznesit

Departamenti i Agrobiznesit

Staf akademik

Staf akademik

Staf akademik

Student

VITI AKADEMIK 2018-2019

PËRMBAJTJA

LISTA E SHKURTIMEVE	3
PARATHËNIE PËR PROCESIN E VLERËSIMIT TË BRENDSHËM	4
1. PARIMET E PUNËS SË GVB	4
2. ETAPAT E PROCEDURËS SË VLERËSIMIT TË BRENDSHËM NGA IAL	4
1. DOSJA E VETËVLERËSIMIT	4
HYRJE	7
Përbërja e grupit të punës:.....	7
.....	7
PROGRAMET E STUDIMEVE, MISIONI, ADMINISTRIMI	8
Skeda informative	8
MISIONI DHE OBJEKTIVAT E FAKULTETIT.	8
Pjesa përshkrimore	8
Synimet e programeve të studimit	8
Objektivat e përgjithshme	9
Vlerësimi sipas Standardeve	11
2. Struktura akademike e Fakultetit /Departamentit (përgjegjës për programin/et e studimit).....	12
Pjesa përshkrimore	12
3. Personeli akademik dhe ai mbështetës për programet e studimit	15
Vlerësimi sipas Standardeve	18
4. Infrastruktura në funksion të programeve të studimit, logistika dhe shërbime të tjera ndaj komunitetit	20
Pjesa përshkrimore	20
Vlerësimi sipas Standardeve	21
5. Financimi dhe menaxhimi i burimeve financiare	23
Vlerësimi sipas Standardeve	24
6. Sistemi i Brendshëm i Sigurimit të Cilësisë, në funksion të programeve të studimit	25
Pjesa përshkrimore	25
Vlerësimi sipas Standardeve	27
7. POLITIKAT E FORMIMIT TË STUDENTËVE	28
7.1. Programet e studimit, organizimi i tyre	28
Vlerësimi sipas Standardeve	42
8. Mësimdhënia	43
Pjesa përshkrimore	43
Format e kontrollit të njohurive	47
9. Studentët.....	47
Pjesa përshkrimore	47
Vlerësimi sipas Standardeve	48
10. KËRKIMI SHKENCOR NË FUNKSION TË PROGRAMEVE TË STUDIMIT	49
10.1 Kërkimi shkencor në funksion të programeve të studimit	50
Vlerësimi sipas Standardeve	51
11. ANALIZA SWOT	52

LISTA E SHKURTIMEVE

AREB	Agjensia Rajonale e Ekstensionit Bujqësor
APAAL	Agjensia Për Akreditimin e Arsimit të Lartë
ASCAL	Agjencia e Sigurimit të Cilësisë në Arsimin e Lartë
DRSHP	Drejtoria Rajonale e Shendetit Publik
EDE	Ekonominë Didaktike Eksperimentale
FB	Fakulteti i Bujqësisë
GVB	Grupi i Vlerësimi të brendshëm.
IAL	Institucioni i Arsimit të lartë
LPAL	Ligji për Arsimin e Lartë
KA	Këshilli i Akreditimi
PAE	Personel Akademik Efektiv
PAK	Personel Akademik me Kontratë
QKA	Qendrës së Karrierës dhe Alumni
QTBT	Qëndra e Transferimit të Teknologjisë Bujqësore
NJSBC	Njësia e Sigurimit të Brendëshëm të Cilësisë
SBSC	Sistemit të Brendshëm të Sigurimit të Cilësisë
UNIKO	Universiteti i Korçës
UBT	Universiteti Bujqësor i Tiranës

PARATHËNIE PËR PROCESIN E VLERËSIMIT TË BRENDSHËM

1. PARIMET E PUNËS SË GVB

- Vlerësimi i Cilësisë duhet të karakterizohet nga profesionalizmi, vërtetësia, objektiviteti, paanshmëria, transparenca e plotë dhe përfshirja e të gjithë aktorëve në të gjitha fazat e vlerësimit.
- Zhvillimi i Sistemit të Brendshëm të Sigurimit të Cilësisë (SBSC) në Njësitë e IAL.
- Të realizojë Vlerësimin e Brendshëm me synimin që të krijohet një tabllo e qartë dhe transparente e Njësisë nën vlerësim, për të ndërtuar politika zhvillimi në përputhje me misionin e saj dhe të shërbejë si bazë për procesin e mëtejshëm të akreditimit të institucioneve e programeve
- Të bëjë publik informacionin me qëllim që të gjithë partnerët dhe publiku i gjerë (studentët, prindërit, stafet akademike dhe ndihmëse, partnerët e tjerë socialë, ekonomikë e politikë) të informohen për gjendjen e njësisë, programeve, kurrikulave, shërbimeve, etj.
- Të shërbejë në fund të fundit për kultivimin e Kulturës së Cilësisë në Institucionet e Arsimit të Lartë si pjesë e tyre e brendshme dhe e qëndrueshme.
- Vlerësimi të bëhet i mbështetur në dokumenta, procedura, anketime, takime me palët e interesuara etj.

2. ETAPAT E PROCEDURËS SË VLERËSIMIT TË BRENDSHËM NGA IAL

1. Paraqitja e kërkesës së IAL për vlerësim dhe shqyrtimi i saj nga APAAL dhe Këshilli i Akreditimit;
2. Miratimi i kërkesës dhe përcaktimi i afateve kohore të vlerësimit nga APAAL dhe KA;
3. Ngritura e Grupit të Vlerësimit të Brendshëm; ky grup ngrihet nga titullari i njësisë;
4. Trajnim i GVB nga stafi i APAAL; për këtë vihen në dispozicion materialet udhëzuese për vlerësimin, organizimin e grupit dhe procesin, detyrat, të drejtat e përgjegjësítë e seilit;
5. Kryerja e vlerësimit të brendshëm sipas udhëzuesit në fjalë (shih më tej). Gjatë kësaj faze GVB qëndron në kontakt të vazhdueshëm me APAAL dhe asistohet nga kjo e fundit në rast kërkese;
6. Përgatitja e Dosjes së Vetëvlerësimit;
7. Hartimi i Raportit të Vlerësimit të Brendshëm (RVB) sipas kërkesave e udhëzimeve në këtë udhëzues dhe pas konsultimit të përmbytjes së tij me stafin e njësisë;
8. Dorëzimi në APAAL i RVB, (në rastin kur ky proces kryhet si pjesë e vlerësimit dhe akreditimit periodik);

1. DOSJA E VETËVLERËSIMIT

Në përbërje të Dosjes së Vetëvlerësimit përfshihet: *Mendimi me shkrim i Drejtuesit të Njësisë dhe Raporti i Vlerësimit të Brendshëm*, i shkruar nga GVB

Kërkohet mendimi i drejtuesit të Njësisë, kur Program/et e studimit po kalonjnë fazën e rivlerësimit periodik. Në këtë rast ai do të shkruajë:

- Të dhëna për Institucionin e Arsimit të Lartë që ai drejton
- Të japë opinionet e veta personale ku të tregohen vlerat e forta, dobësítë dhe perspektiva e programeve të studimit për të cilën është përgjegjës;
- Të analizojë zhvillimet kryesore që nga vlerësimi i fundit, duke theksuar sidomos përbushjen e detyrave të lëna nga vlerësimet e mëparshme;
- Të tregojë gjendjen ekzistuese në raport me atë programi/et e studimit, ka për mision ose synon të arrijë.

Raporti Vlerësimit të Brendshëm duhet të përmbajë vlerësimin e GVB për këto çështje:

- A) PROGRAMET I STUDIMIT, MISIONI, ADMINISTRIMI**
- B) POLITIKAT E FORMIMIT TË STUDENTËVE**
- C) KËRKIMI SHKENCOR NË FUNKSION TË PROGRAMEVE TË STUDIMIT**

RVB mund të përbëhet nga *11 Rubrika kryesore*. Çdo rubrikë që kërkohet të analizohet mund të përbëhet nga tre pjesë:

- ❖ Pjesa përshkrimore
- ❖ Pjesa e treguesve të matshëm (Tabelat, shoqëruar me Anekset).
- ❖ Vlerësimi sipas Standardeve

Në pjesën përshkrimore, GVB sipas termave të referencës përshkruan aspektin përkatës të vlerësimit. Në pjesën e treguesve të matshëm GVB do të japë të dhëna sasiore, tabela etj, të cilat vërtetojnë përfundimet e pjesës përshkrimore. Ndërsa në pjesën e vlerësimit cilësor sipas standardeve GVB do të përgjigjet konkretisht për çdo kriter dhe për çdo standard, nëse plotësohet apo jo.

RAPORT I VLERËSIMIT TË BRENDSHËM

Për Programet e studimit që ofrohen nga

Fakulteti i Bujqësisë

Universiteti “Fan S. Noli”, Korçë

Mars 2020

HYRJE

Ky rapport prezanton rezultatet e vlerësimit të brendshëm të cilësisë së Fakultetit të Bujqësisë i cili është kryer nga Njësia e Sigurimit të Cilësisë, e ngritur në bazë të statutit të Universitetit Fan S. Noli, Neni 62.

Qëllimi i këtij procesi është që të sigurojë një vlerësim korrekt, të bazuar në tregues realë dhe të matshëm të nivelit të arritjes së standardeve dhe garantimit të cilësisë së programit të studimit të përfshirë në vlerësim, të përgatisë një raport i cili do të shërbejë si bazë për grupin e vlerësimit të jashtëm, gjatë procesit të akreditimit.

Për të përbushur me sukses këtë qëllim, GVB është bërë pjesë e trajnimeve paraprake të organizuara nga Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë pranë Universitetit, mbi bazën e përvjoes së vlerësimeve të mëparshme, duke hartuar edhe një plan pune, duke ndarë detyrat dhe duke udhëzuar GVB për përbushjen e detyrave.

Për hartimin e këtij reporti, GVB organizoi takime me stafin akademik, administrativ, atë mbështetës si dhe me studentët.

Gjithashtu u shfrytëzuan të gjitha materialet, të dhënat e Fakultetit, vlerësimet e kryera nga studentët për procesin mësimor, për stafin akademik, për infrastrukturën.

Dokumentacioni bazë, mbi të cilin u mbështet procesi i Vlerësimit të Brendshëm në Fakultetin e Bujqësisë:

Ligj nr. 80/2015, për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë

Manuali i Vlerësimit Institucional të Institucioneve të Arsimit të Lartë në Shqipëri, 2016 - 2017

Manual për Procedurat dhe afatet për vlerësimin e cilësisë për akreditimin e institucioneve të arsimit të lartë dhe të programeve të studimit, APAAL 2015

Udhëzimet e MAS-it

Dokumente të veprimitarisë institucionale të Universitetit “Fan S. Noli”, më konkretilisht:

- Statuti i UK-së,
- Rregullore e UK-së,
- Rregullore e Programeve të studimit
- Rregullore e transferimeve
- Planet mësimore
- Syllabuset e lëndëve
- Formularët e ngarkesës vjetore të stafit

Përbërja e grupit të punës:

Prof. As. Dr. Gjergji PAPA	Departamenti i Agronomisë	Staf akademik
Dr. Sulltana AJÇE	Departamenti i Agroushqimit	Staf akademik
Msc. Aldona MINGA	Departamenti i Agrobiznesit	Staf akademik
Eleni MUSKA	Departamenti i Agrobiznesit	Student

PROGRAMET E STUDIMEVE, MISIONI, ADMINISTRIMI

Skeda informative

Fakulteti	Fakulteti i Bujqësisë	
Adresa:	Shëtitorja "Rilindasit" Korçë	
Email:	fakultetibujqesise@gmail.com	
Licencuar:	Vendim i Këshillit të Bujqësisë nr. 5, datë 7 janar 1992.	
Statusi aktual ligjor:	Emërtuar: "Fakulteti i Bujqësisë"	
Përfaqësuesi zyrtar:	Prof.as.dr. Gjergji MERO Tel. : ++ 355 822 48944 e-mail: gjmero@yahoo.com	Dekan i Fakultetit
Struktura Akademike:	Departamenti i Agonomisë Departamenti i Agroushqimit Departamenti i Agrobiznesit	
Oferta Akademike:	Program profesional 2-vjeçar pas arsimit të mesëm (Niveli 5 KSHK) Cikli i Parë i Studimeve (Bachelor) (Niveli 6 KSHK) Cikli i Dytë i Studimeve (Master Profesional) (Niveli 7 KSHK) Cikli i Tretë i Studimeve (Doktorature) (Niveli 8 KSHK)	

MISONI DHE OBJEKTIVAT E FAKULTETIT.

Pjesa përshkrimore

Fakulteti i Bujqësisë ka një mision të artikuluar qartë, i cili ngërthen disa aspekte: ofertën akademike elastike, kërkimin shkencor të aplikuar, përvojën aktive të studentëve, shërbimet me vështrim ndaj shoqërisë së sotme dhe të nesërme, të gjitha këto për të kontribuar në rritjen dhe zhvillimin e ekonomisë së vendit. Misionet e programeve të Ciklit të Parë janë hartuar në përputhje me këtë mision madhor dhe në zbatim të tij.

Fakulteti i Bujqësisë ofron Programe BA që janë programe të ciklit të parë të studimeve që synojnë pajisjen me njohuri teorike dhe praktike, si dhe aftësimin për kërkim shkencor në fushën e studimit bazë të profilit.

Programet e Nivelit Bachelor (BA) kanë këto qëllime të përbashkëta:

- ❖ Pajisjen me njohuritë dhe aftësitë bazë të studentëve në profilet përkatëse të ciklit të parë të studimeve;
- ❖ përgatitje të avancuar të studentëve për formimin e kompetencave që iu korrespondojnë nivelevé të kualifikuara të punësimit dhe të profesionalizmit;
- ❖ trajnim për kërkim shkencor nëpërmjet njohjes së metodave, instrumenteve e teknikave të kërkimit;
- ❖ përbushjen e nevojave të tregut;
- ❖ mbajtjen parasysh të zhvillimit ekonomik të vendit;
- ❖ ruajtjen e vlerave kulturore të kombit.

Synimet e programeve të studimit

Fakulteti i Bujqësisë ka bërë si mision të vetin zhvillimin e një procesi mësimor e kërkimor sfidues, me infrastrukturë të mirë, e cila përfshin bibliotekën (me fonde librash që shtohen herë pas here), laboratorë të ndryshëm (në përputhje me kërkeshat e programeve të studimit) si dhe teknologji bashkëkohore. Misioni i Fakultetit është të sigurojë një arsimim cilësor për studentët dhe të ofrojë përgatitje profesionale në edukim, por njëkohësisht të arrihen standartet e kërkua të tregun e punës

duke ofruar programe studimit që formojnë specialistë dhe mësimdhënës në drejtime të ndryshme (në varësi të programeve të studimit).

Studentët përgatiten dhe diplomohen për një spektër të gjerë njohurish, e cila i ndihmon në zhvillimin e karrierës së ardhme dhe mbi të gjitha përgatiten si individë ndikues dhe kontribues në shoqëri përmes dijeve dhe shërbimit.

Fakulteti i Bujqësisë ka një strategji afatshkurtër dhe një strategji afatgjatë për përbushjen e synimeve dhe qëllimeve të mishëruara në vizionin dhe misionin e tij. Drejtimet strategjike identifikohen dhe shprehen nëpërmjet një sërë objektivash të ndërlidhura ku mes të tjerash synohet rritja e cilësisë së diplomave që jepen dhe rritja e cilësisë së kërkimit shkencor.

Objektivat e përgjithshme

Objektivat kryesor të të gjitha programeve të studimit që ofron Fakulteti ynë synojnë që t'u japë studentëve njohuritë e nevojshme dhe bazë për formimin e tyre si specialistë të aftë në sektorët e bujqësisë, ekonomisë dhe agroushqimit. Synimet kryesore të të gjitha programeve tonë të studimit kanë qënë dhe janë që të përgatisin specialistë të kualifikuar në fushën e bujqësisë, të aftë që të përballen me sfidat e kohës jo vetëm si specialistë, por edhe si drejtues apo menaxherë të biznesit bujqësor.

Megjithë punën e mirë që është bërë deri tani për realizimin e objektivave kryesore që ka patur dhe ka Fakulteti ynë, ka ende shumë punë për të bërë kryesisht në rritjen sasiore të numërit të studentëve të tij dhe ajo çka është më e rëndësishme rritja cilësore e tyre që kanë qënë dhe do të mbeten objektivat tonë kryesore për të ardhmen.

Objektivat specifik të Fakultetit te Bujqësisë;

- ❖ ofrimin e programeve të studimit që formojnë specialistë në fushat e bujqësisë, si dhe në fushën e menaxherë të biznesit bujqësor,
- ❖ forcimin e strukturave të të nxënët gjatë gjithë jetës nëpërmjet përditësimit të vazhdueshëm të njohurive për specialistet.
- ❖ rritjen e cilësisë së kërkimit shkencor si dhe të zhvillimit e rajonit.
- ❖ ofrimin e njohurive të qëndrueshme që synojnë rritjen e cilësisë së diplomave që jepen dhe formimin e një brezi punonjësish dhe qytetarësh të aftë të përballen me sfidat e një shoqërie në zhvillim.
- ❖ sigurimin e vazhdueshëm të cilësisë së brendshme dhe rritjen e konkurencës së diplomave në kontekstin e arsimit të lartë në vend, si dhe në kontekstin e arsimit të lartë në përgjithësi.
- ❖ nxitja e mendimit kritik përmes një kurrikule me bazë kompetencat e të nxënët;
- ❖ pajisja me aftësi të hulumtimit të burimeve të informacionit, të përpunimit të të dhënave dhe të analizës.
- ❖ formimi shkencor dhe profesional i këtyre specialisteve te bujqësise, të aftë për t'iu përgjigjur në mënyrë konkrete kërkeseve të realitetit shqiptar

Tabela nr.1 Programet e studimit që mbulon Fakulteti i Bujqësisë.

NR.	BACHELOR/ MS. PROFESION MS. SHKENCOR	EMËRTIMI PROGRAMIT	I	AKTIV/ JOAKTIV/ MBYLLUR	NR. DATA E AKTIT TË HAPJES/MBYLLJES/ RIORGANIZIMIT
1.	Bachelor	Agrobiznes.		Aktiv.	Hapur nr.4154/1 prot. dt.30.07.2003, riorganizuar me urdhër nr.5497 prot. dt.30.07.2007
2.	Bachelor	Agroushqim		Aktiv	Nr 230. Dt. 29.05.1992
3.	Bachelor	Inxh. Agronomike		Aktiv	Nr.273 Dt.20.07.2015
4.	Bachelor	Mjekësi e Bimëve & Hortikulturë		Aktiv	Nr.281. Dt 04.07.2013
5.	Program Profesional 2-vjeçar	Menaxhim veterinar		Aktiv	Hapur me Urdhër të MASR Nr. 371 dt. 05.07.2018
6.	Program Profesional 2-vjeçar	Teknika të prodh. të farave&fidanëv		Aktiv	Hapur me Urdhër të MASR Nr. 373 dt. 05.07.2018
7.	Program Profesional 2-vjeçar	Menaxhim biznesi bujqësor		Aktiv	Hapur me Urdhër të MASR Nr. 375 dt. 05.07.2018
8.	Master profesional	Zhvillimi i Integruar Rural	i	Aktiv.	Hapur me VKM nr.97 dt. 27.01.2009 Riorog. qershor 2018
9.	Master profesional	Inxhinieri Agrare Profili Hortikult.		Aktiv.	Hapur me Urdhër të MASR Nr. 389 dt. 10.07.2018
10.	Master profesional	Cilësia & Siguria Ushqimore		Aktiv	Hapur me Urdhër të MASR Nr. 683 dt. 12.10.2018

Të gjitha programet e studimit janë aktivë. Departamenti i Agrobiznesit ka bërë një propozim i cili është miratuar nga Rektorati dhe Senati për ristrukturimin e programit të studimit “Agrobiznes” në “Menaxhim Agrobiznesi” me qëllim që studentët e diplomuar të marrin njojuritë e duhura për të qënë të aftë të përballojnë konkurencën në tregun e lirë të punës, por deri tani ende nuk ka asnjë përgjigje zyrtare në lidhje me këtë propozim.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardet/kriteret	Vlerësimi sipas standardeve ¹
I - OFRIMI I PROGRAMEVE TË STUDIMIT	
Standardi I. 1 - Institucioni ofron programe studimi në përputhje me misionin dhe qëllimin e tij.	
<p>Kriteri 3 Programet e studimit hartohen në përputhje me qëllimet dhe misionin e institucionit;</p> <p>Kriteri 4 Programet e studimit kanë objektiva të përcaktuar qartë për formimin e studentëve në atë program, të cilët përfshijnë dijet, aftësitë dhe kompetencat profesionale që duhet të fitojnë studentët në përfundim të programeve të studimit dhe që karakterizojnë profilin e programeve;</p> <p>Kriteri 5 Programet e studimit hartohen në përputhje me nevojat e tregut të punës;</p> <p>Kriteri 6 Programet e studimit hartohen në përputhje me zhvillimin ekonomik të vendit.</p>	Në rregulloret e programeve të studimit për secilin program përcaktohet qartë qëllimi dhe misioni i programit të studimit. ^{2,3} Gjithashtu përcaktohen edhe objektivat ⁴ , si dhe elementet që lidhen me nevojat e tregut të punës dhe zhvillimin ekonomik të vendit ⁵ .
Standardi I.2 - Programet e studimit janë në përputhje me strategjinë për zhvillim të institucionit.	
<p>Kriteri 1 Programet e studimit janë përshtatur me strategjinë për zhvillim të institucionit;</p> <p>Kriteri 2 Programet e studimit të ciklit të parë synojnë pajisjen me njohuritë bazë, mbi metoda e parime shkencore të përgjithshme;</p> <p>Kriteri 3 Programet e studimit të ciklit të parë synojnë dhe formimin e shprehive të veçanta në një llojshmëri të gjerë profesionalë e specialitetesh, në realizimin e misionit dhe qëllimit të institucionit;</p>	<p>Programet përputhen më së miri me fushat strategjike të strategjisë së zhvillimit të institucionit.⁶ Fushat e studimit për këto programe, përkonjnë me drejtimet e kërkimit shkencor në UNIKO⁷.</p> <p>Programet e studimit synojnë dhe formimin e shprehive të veçanta në një llojshmëri të gjerë profesionalë e specialitetesh, në realizimin e misionit dhe qëllimit të institucionit;^{8,9}</p>
II - ORGANIZIMI, DREJTIMI DHE ADMINISTRIMI I PROGRAMEVE TË STUDIMIT	
Standardi II.1 - Programet e studimit synojnë të plotësojnë nevojat e tregut të punës.	<p>Kriteri 1 Programet e studimit synojnë të plotësojnë nevojat e tregut të punës, në përputhje me synimet strategjike të zhvillimit ekonomik kombëtar;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni, për vlerësimin e nevojave të tregut të punës, kryen një studim tregu, i cili përfshin:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. mundësitet e punësimit të studentëve në tregun vendas ose atë rajonal, kombëtar e ndërkombëtar; b. kërkesat e punëdhënësve; c. një parashikim të përafert për numrin e pritshëm të studentëve që mund të regjistrohen në këtë program; d. numrin e të regjistruarve në programe të ngjashme në institucionet simotra. <p>Programet e studimit që ofrohen në FB si ofertë akademike, plotësojnë kërkesat e maturantëve për të vazhduar studimet në këto drejtim dhe vlerësimit të stafit drejtues për nevojën e plotësimit të ofertës së institucionit me programe në këto fusha studimi që çojnë kryesish në formimin e studenteve sipas kriterieve të LPAL¹⁰.</p> <p>Aktiviteti I FB-is në kuadrin e UNIKO-s si institucion i arsimit të lartë mbështetet në një pamje të hapur të bashkëpunimit dhe partneritetit me institucionet arsimore dhe joarsimore, në nivel rajonal, kombëtar dhe ndërkombëtar.¹¹</p> <p>Kurrikula aktuale e programeve të studimit është vazhdimi i ristrukturuar me qëllim rritjen e vlerës së diplomës së dhënë në tregun e punës. Janë parashikuar programe të reja dyvjeçare profesionale (profesionale) për të hapur me qëllim furnizimin e tregut me kualifikime praktike profesionale.^{12,13}</p>

¹ Grupi I Vlewsimit tw brendwshmw duhet të shprehen me shkrim për çdo standard në mënyrë të përbledhur (mbështetur në kriteret majtas). Në fund të çdo rubrike, grupi duhet të japë mendimin e tij për përbushjen e standardeve në tërësi.

² Anex I. Dok. 1.1.Statuti UNIKO, Neni 1-2; Plani Strategjik i Zhvillimit të UNIKO 2016-2020, (Misioni, fq.9)

³ Anex I. Dok. 1.2.Plan Strategjik i Zhvillimit të UNIKO 2016-2020, (Misioni, fq.9)

⁴ Anex I. Dok. 1.3. Rregulloret e programeve të studimit sipas degëve;

⁵ Anex I. Dok. 1.4. Shembull praktike e studimit të tregut të punës programi 2-vjeçar me karakter profesional.

⁶ Anex I. Dok. 1.5. Plani Strategjik i Zhvillimit të UNIKO 2016-2020, (Fusha strategjike: Bujqësia.)

⁷ Anex I. Dok. 1.6. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor>

⁸ Anex I. Dok. 1.7. Rregulloret e programit të studimit sipas degëve;

⁹ Anex I. Dok. 1.8. Plani Strategjik i Zhvillimit të UNIKO 2016-2020

¹⁰ Anex II. Dok. 2.1. Ligji për arsimin e lartë në RSH, Nr. 80/2015, **Neni 83**.

¹¹ Anex II. Dok. 2.2. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor> (Bashkëpunime)

¹² Anex II. Dok. 2.3. VKM Nr. 514, dt. datë 20.9.2017 “PËR MIRATIMIN E LISTËS KOMBËTARE TË PROFESIONEVE (LKP), TË RISHIKUAR”

Standardi II.2 - Programet e studimit synojnë ruajtjen e vlerave kulturore kombëtare dhe interesave kombëtare.	
Kriteri 1 Institucioni ofron programe studimi që nuk bien ndesh me interesat kombëtare;	Programet i plotësojnë kriteret e këtij standardi. ¹⁴
Kriteri 2 Programet e studimit synojnë të ndihmojnë ruajtjen e vlerave kulturore kombëtare.	
Konkluzione të GVB:	
Konstatojmë se programet e studimit që ofron FB-is janë në përputhje me strategjinë e zhvillimit të UNIKO 2016-2020 dhe kërkesat e tregut të punës për specialistë të aftë në këtë fushë.	

2. Struktura akademike e Fakultetit /Departamentit (përgjegjës për programin/et e studimit)

Pjesa përshkrimore

Fakulteti i Bujqësisë është pjesë përbërëse e Universitetit “Fan S. Noli” Korçë i cili u rrit në vitin 1971. Aktualisht, fakulteti operon në bazë të programeve të reja mësimore, në përputhje me programet e shkollave perëndimore, bazuar në deklaratën e Bolonjës dhe të përshtatura ndaj kushteve konkrete të vendit tone. Stafi i fakultetit punon për të përmirësuar vazhdimishraportet dhe standartet që kérkon kjo deklaratë. Krahas angazhimit për një mësimdhënie cilësore, personeli i fakultetit është i angazhuar në një punë studimore-shkencore e botuese, në funksion të procesit mësimor, duke dhënë njëkohësisht kontribut profesional në fushat e Bujqësisë, Biznesit dhe Ushqimit.

Mbi bazën e eksperiencës së fituar në këtë fakultet janë hartuar programet mësimore për të gjitha nivelet në përputhje me kërkesat që shtrohen për përgatitjen e specialistëve, sipas kërkesave të tregut.

Tregues të matshëm:

- Struktura didaktike (Departamentet) për programet e studimit

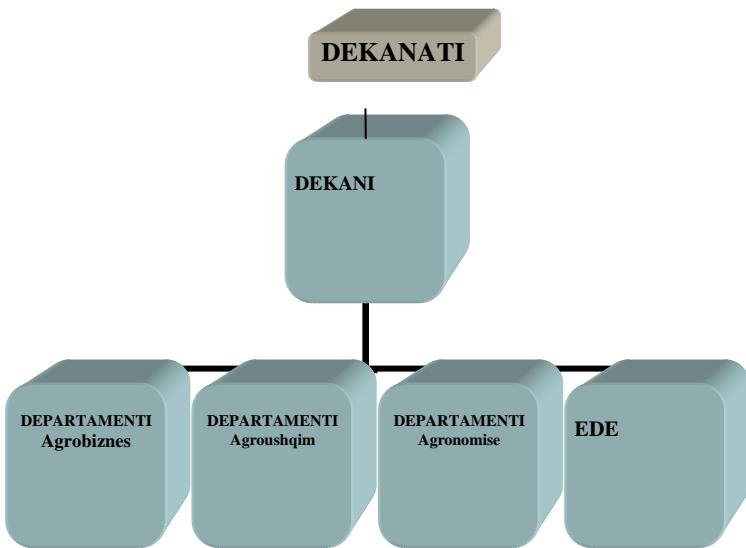
Nga pikëpamja organizative, Fakulteti i Bujqësisë përbëhet nga Dekani, tre departamente dhe EDE (**Ekonomine Didaktike Eksperimentale**)

https://www.google.com/search?q=Lista+kombetare+e+profesioneve&rlz=1C1CHBF_enAL819AL819&oq=Lista+kombetare+e+profesioneve&aqs=chrome..69i57j69i60l2.6387j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8

¹³ Anex II. Dok. 2.5. Plani Strategjik i Zhvillimit të UNIKO 2016-2020, (Harta strategjike, A.1. – A.3; fq. 19)

¹⁴ Anex II. Dok. 2.6. Rregulloret e programeve të studimit sipas degëve-Objektivat formuese

Struktura e Fakultetit të Bujqësisë jepet në organogramën e mëposhtme

Fakulteti i Bujqësisë përbëhet nga tre departamente:

a) Departamenti i Agrobiznesit

Ky departament ka në përbërje të tij 7 pedagogë efektivë nga të cilët: 0 Prof. Dr.; 2 Prof.as. dr.; 2 Doktorë shkencash; 2 Doktorantë; 1 Msc; 0 As. pedagogë.

b) Departamenti i Agronomisë

Ky departament ka në përbërje të tij 8 pedagogë efektivë nga të cilët: 1 Prof. Dr.; 5 Prof. As.Dr.; 2 Doktorë shkencash; 0 Msc; 0 As. pedagogë.

c) Departamenti i Agroushqimit

Ky departament ka në përbërje të tij 9 pedagogë efektivë nga të cilët: 0 Prof. Dr.; 3 Prof.as. dr.; 3 Doktorë shkencash; 0 Doktorantë; 3 Msc; 0 As. pedagogë.

Gjithashtu Fakulteti i Bujqësisë ka ne përbërjen e tij edhe Ekonomine Didaktike Eksperimentale (EDE) aktualisht disponon rrëth 22 ha tokë. Kjo sipërfaqe toke përdoret nga Fakulteti i Bujqësisë në interes të mësimdhënies, si pjesë kryesore e veprimitarisë që kryen ai si një institucion publik i arsimit të lartë.

Në këtë sipërfaqe toke realizohen orët e praktikes mësimore të studenteve të Fakultetit të Bujqësisë. Aty kultivoohen një gama e gjërë e kulturave bujqësore si, disa prej bimëve të arave, pemëve frutore, kulturave foragjere dhe perimore etj, prova të ndryshme krahasuese për disa kultura bujqësore, etj.

Aktiviteti i dytë për të cilën përdoret kjo sipërfaqe toke është veprimitaria eksperimentale-shkencore. Aktualisht mbi ketë sipërfaqe janë ngritur disa eksperimente si ato në kulturën e grurit, elbit, pemët frutore, foragjeret, fasules, patates, etj. Nga vitin 2016 e në vazhdim në bashkëpunim me QTTB Fushë Krujë është ngritur një koleksion i plotë i bimëve foragjere (bathë, bizele, sojë, thjerzë, koçkull, burxhak, urov, jonxhë). Në vitin 2016 koleksioni i pemëtarisë u pasurua me mbjelljen e 1,2 ha pemëtore të re me arra, lajthi dhe qershi.

b. Gjendja aktuale e infrastrukturës mbështetëse

Infrastruktura fizike e EDE-së në vitin 2017 u përmirësua duke kryer rrëthimin e plotë me kollona betoni dhe rrjetë teli të siperfaqes prej 10 ha ku janë të vendosur eksperimentet dhe pemtorja, si dhe u sistemua dhe rrethua e gjithë zona ku janë vendosur aggregatët bujqësorë.

Numri i Personelit akademik për çdo njësi bazë: Personel Akademik Efektiv (PAE) dhe Personel Akademik me Kontratë (PAK), Personeli Administrativ (PA), titujt/gradat,

Tabela 1. Shpërndarja e stafit akademik sipas departamenteve

Nr	Departamenti i:	Nr.i stafit	Prof.dr.	Prof.as.dr.	PhD	Dr.	Doktorant.	Msc.
1	Agronomisë	8	1	5	-	2	-	-
2	Agroushqimit	9	-	3	-	3	-	3
3	Agrobiznesit	7	-	2	-	2	2	1
Σ	Gjithsej	24	1	10		7	2	4

Tabela 2. Shpërndarja e stafit administrativ

Nr	Njësia administrative	Nr.punonjës
1	Asistentja e Dekanit & Biblioteka	1
2	Sekretaria mësimore	1
3	Laborante dhe ndihmese mesimore	3
4	Punonjës të EDE	7
	Gjithësej	12

Tabela 3: Lista e Personelit Akademik Efektiv (PAE) dhe me kontratë (PAK) të Departamenteve

Fakulteti i Bujqësisë Departamenti Agroushqim						
Personeli Akademik Efektiv (Emër Mbiemër)		Detyra në Dep.	Titulli /Grada	Personeli Akademik me Kontratë (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1	Irena Kallço	Përgjegjëse departamenti	Prof.as	1 Ylli Ciko	Dr	Spitali shtetëror Korçë
2	Fehmi Xhemo	Pedagog	Prof.as	2 Alfred Gjata	Msc	I vetëpunësuar
3	Ilir Niçko	Pedagog	Prof.as	3 Roland Mecaj	Msc	AREB Korçë
4	Spiro Gjançi	Pedagog	Dr	4 Pandi Dhespa	Msc	Gjimnaz “Irakli Tërova” Korçë
5	Sulltanë Ajçe	Pedagoge	Dr	5 Vangjel Ceroni	Prof.dr	UBT
6	Rezana Pengu	Pedagoge	Dr	6 Xhelil Koleci	Prof.dr	UBT
7	Katerina Pikuli	Pedagoge	Msc	7 Paskal Gjino	Prof.dr	UBT
8	Kristi Morava	Pedagog	Msc	8 Dhimitër Rapti	Prof.dr	UBT
9	Frans Kokojka	Pedagog	Msc	9 Elenica Dimço	Prof.as	UBT
				10 Rezart Postoli	Prof.dr	UBT
				11 Lazart Suraj	Msc	QTTB korçë
				12 Ariola Morina	Dr	UBT
				13 Kapllan Sulaj	Prof.dr	UBT

Fakulteti I Bujqësisë Departamenti i Agrobiznesit

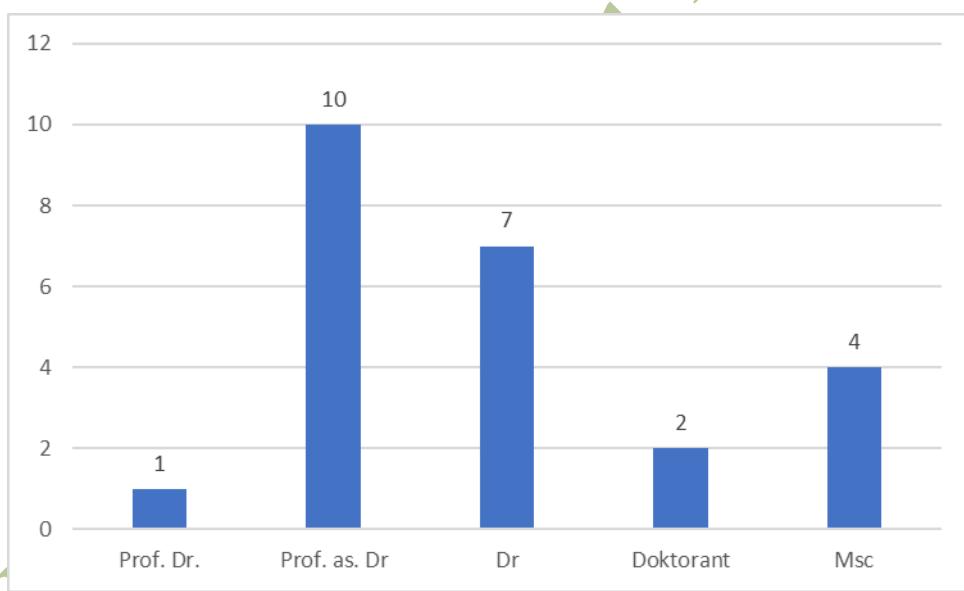
Fakulteti I Bujqësisë Departamenti i Agrobiznesit						
Personeli Akademik Efektiv (Emër Mbiemër)		Detyra në Dep.	Titulli /Grada	Personeli Akademik me Kontratë (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1	Avni SPAHOLLI	Përgjegjës departamenti	Prof. As. Dr	1 Remzi KEÇO	Prof. As. Dr	UBT
2	Gjergji MERO	Pedagog	Prof. AS. Dr	2 Mira ANDONI	Dr	Akademie Profesionale e Biznesit
3	Ilir SOSOLI	Pedagog	Dr.	3 Aurel MELONASHI	Msc	DRSHP Korçë
4	Dorjan MARKU	Pedagog	Dr	4 Ylli SHAHINAS	Dr.	AREB
5	Ardian ÇERRAVA	Pedagog	Msc			
6	Aldona MINGA	Pedagoge	Msc			
7	Fatos ZERELLI	Pedagog	Msc			

Fakulteti Bujqësisë Departamenti Agronomisë						
	Personeli Akademik Efektiv (Emër Mbiemër)	Detyra në Dep.	Titulli /Grada	Personeli Akademik me Kontratë (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1	Besnik SKENDERASI	Përgjegjës departamenti	Prof. As. Dr	1	Bashkim HAZIZLLARI	Msc
2	Robert DAMO	Pedagog	Prof. Dr	2	Zoica NACO	Msc
3	Robert NAÇI	Pedagog	Prof. As. Dr	...		
4	Nikollaq ROSHANJI	Pedagog	Prof. As. Dr	...		
5	Nevruz ZEKA	Pedagog	Prof. As. Dr			
6	Gjergji PAPA	Pedagog	Prof. As. Dr			
7	Pirro ICKA	Pedagog	Dr			
8	Ardian MAHO	Pedagog	Dr			

3. Personeli akademik dhe ai mbështetës për programet e studimit

Pjesa përshkrimore

Fakulteti i Bujqësisë ka aktualisht 36 punonjës: 24 punonjës staf akademik dhe 5 punonjës ndihmës mësimorë (Ndihmëse e dekanit, sekretare mësimore, sekretare departamentesh) dhe 7 punonjës të EDE-së. Në Fakulteti i Bujqësisë bëjnë pjesë 24 pedagogë të brendshëm prej të cilëve një 1 mban titullin Profesor, 10 janë Profesorë të asociar, 7 Doktorë shkencash, 2 Doktorant (në proces doktorature), si dhe 4 me gradën Master i Shkencave.

Raporti staf i kualifikuar, staf i pakualifikuar. **86.36 %** staf i kualifikuar dhe **13.64 %** staf i pakualifikuar . Raporti staf i brendshëm, staf i jashtëm. **55.81 % / 44.19 %**

Punonjësit e stafit akademik të brendshëm dhe të jashtëm të Universitetit pranohen me konkurrim publik. Kriteret specifike të konkurrimit për të dyja kategoritë propozohen nga departamenti përkatës dhe miratohen nga Dekani. Këto kritere i përcillen Rektorit për miratim nga Sektori i Burimeve Njerëzore. - Për zhvillimin e konkursit Dekani i Fakultetit ngrë një komision të përbërë nga përfaqësues të Departamentit, të Fakultetit dhe të Universitetit. Në komision, marrin pjesë Zv/Rektori, Përgjegjësi i Degës së Burimeve Njerëzore dhe Përgjegjësi i Departamentit. Komisioni harton dhe i paraqet Rektorit për miratim pikët e vlerësimit për çdo kriter të veçantë. Rektorati bën shpalljet përkatëse. Konkursi zhvillohet në afatet e përcaktuara sipas irregullave në fuqi. - Kandidatët e përzgjedhur, me përjashtim të kategorisë "Profesorë" (Profesorëve dhe Profesorëve të Asociuar), merren me kontratë njëvjeçare, mbështetur në ligjin "Për Arsimin e Lartë në RSH", i ndryshuar dhe në Kodin e Punës të Republikës së Shqipërisë. Kontrata duhet të përmbajë përshkrimin e vendit të punës dhe detyrimin e personelit akademik, sipas përcaktimeve të pikës 1 të nenit 47 të ligjit të mësipërm. Kontrata nënshkruhet nga i punësuari dhe Rektori. Pas përfundimit të kontratës dhe plotësimit të kushteve të saj, për punonjësit me gradë

shkencore, kontrata mund të kthehet në definitive. Punonjësit pa gradë shkencore mund të merren vetëm me kontratë të përsërithshme deri në 3 vjet. - Pedagogët e ftuar, pasi rezultojnë fitues në konkurs, merren me kontratë njëvjeçare. - Punonjësit akademikë të ftuar propozohen nga departamenti në bazë të nevojave të tyre dhe miratohen nga dekani i fakultetit dhe Rektori i Universitetit.

Punonjësit mësimorë të huaj pranohen në procesin mësimor me propozim të dekanit dhe vendim të Senatit të Universitetit. Në përfundim të procedurave të rekrutimit të stafit të ri akademik, materialet informative (njoftimet për punë), dosjet e plota të kandidatëve që kanë aplikuar dhe atyre që janë shpallur fitues, vendimet e marra nga komisionet e fakulteteve dhe vendimet e Senatit depozitohen të gjitha pranë Sektorit të Burimeve Njerëzore në Universitet. Pedagogët e brendshëm dhe të ftuar përzgjidhen në bazë të dosjes individuale të aplikimit (dokumentacionit të kualifikimeve profesionale). Për përzgjedhjen e kandidatëve vendos Rektori i Universitetit (që ka edhe cilësinë e punëdhënësit), i cili mund të tërheqë sipas rastit mendimin e Dekanit të Fakultetit apo Përgjegjësit të Departamentit, ku kandidati aplikon. Kriteret që duhet të përmblushin kandidatët për pedagogë përcaktohen nga departamenti për të cilin aplikon kandidati, në përputhje me legjislatcionin në fuqi për Arsimin e Lartë dhe miratohen nga Dekani i Fakultetit. Pedagogët e huaj pranohen në bazë të marrëveshjeve dypalëshe Dosjet e personelit akademik të brendshëm dhe administrativ kanë në përbërje dokumentacionin e mëposhtëm:

- Dokumentin e identitetit (fotokopje e pasaportës ose kartës së identitetit)
- Dokumentin që vërteton punën e kryer më parë (librezë pune ose vërtetim nga punëdhënësi i mëparshëm)
- Librezën e sigurimit shoqëror e shëndetësor
- Diplomën e shkollës së lartë dhe listën e notave
- Kualifikimet e tjera profesionale (brenda ose jashtë vendit)
- Gradat shkencore apo titujt akademikë
- Raportin mjekësor për aftësimin në punë ose librezën shëndetësore, lëshuar nga inspektorati sanitari shtetëror endbanimit ose ndonjë dokument tjetër të nevojshëm, sipas specifikës së vendit të punës.

E gjithë procedura pasqyrohet në statutin e UNIKO. (Të gjitha këto të dhëna gjenden tek Zyra e Byrimeve Njerëzore të Universitetit).

Tregues të matshëm:

- Cilësia e stafit drejtues, mësimdhënës dhe ndihmës akademik për programin e studimit (plotëso Tabelat 4)

Tabelat 4

Stafi akademik i programeve të studimit per vitin akademik 2018 - 2019 Departamenti i Agronomisë					
PAE (Emër Mbiemër)	Detyra në Dep.	Titulli /Grada	PAK (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1 Besnik SKENDERASI	Përgjegjës departamenti	Prof. As. Dr	1 Bashkim HAZIZLLARI	Msc	SIGMA (kompani sigurimesh)
2 Robert DAMO	Pedagog	Prof. Dr	2 Zoica NACO	Msc	Shkolla e Agrobiznesit
3 Gjergji PAPA	Pedagog	Prof. As. Dr			
4 Nikollaq ROSHANJI	Pedagog	Prof. As. Dr			
5 Robert NAÇI	Pedagog	Prof. As. Dr			
6 Nevruz ZEKA	Pedagog	Prof. As. Dr			
7 Pirro ICKA	Pedagog	Dr			
8 Ardian MAHO	Pedagog	Dr			

Stafi akademik i programeve të studimit per vitin akademik 2018 - 2019 Departamenti Agroushajim					
Personeli Akademik Efektiv (Emër Mbiemër)	Detyra në Dep.	Titulli /Grada	Personeli Akademik me Kontratë (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1 Irena Kallço	Përgjegjëse departamenti	Prof.as	1 Ylli Ciko	Dr	Spitali shtetëror Korçë
2 Fehmi Xhemo	Pedagog	Prof.as	2 Alfred Gjata	Msc	I vetëpunësuar
3 Ilir Niçko	Pedagog	Prof.as	3 Roland Meçaj	Msc	AREB Korçë
4 Spiro Gjançi	Pedagog	Dr	4 Pandi Dhespa	Msc	Gjimnaz "Irakli Tërova" Korçë
5 Sultjanë Ajçe	Pedagoge	Dr	5 Vangjel Ceroni	Prof.dr	UBT
6 Rezana Pengu	Pedagoge	Dr	6 Xhelil Koleci	Prof.dr	UBT

7	Katerina Pikuli	Pedagoge	Msc	7	Paskal Gjino	Prof.dr	UBT
8	Kristi Morava	Pedagog	Msc	8	Dhimitër Rapti	Prof.dr	UBT
9	Frans Kokojka	Pedagog	Msc	9	Elenica Dimço	Prof.as	UBT
				10	Rezart Postoli	Prof.dr	UBT
				11	Lazart Suraj	Msc	QTTB korçë
				12	Ariola Morina	Dr	UBT
				13	Kapllan Sulaj	Prof.dr	UBT

Stafi akademik i programeve të studimit per vitin akademik 2018-2019 Departamenti i Agrobiznesit					
Personeli Akademik Efektiv (Emër Mbiemër)	Detyra në Dep.	Titulli /Grada	Personeli Akademik me Kontratë (Emër Mbiemër)	Titulli /Grada	Institucioni ku punon full time
1 Avni SPAHOLLI	Përgjegjës departamenti	Prof. As. Dr	1 Remzi KEÇO	Prof. As. Dr	UBT
2 Gjergji MERO	Pedagog	Prof. AS. Dr	2 Mira ANDONI	Dr	Akademia Profesionale e Biznesit, Tiranë
3 Ilir SOSOLI	Pedagog	Dr.	3 Aurel MELONASHI	Msc	DRSHP korçë
4 Dorjan MARKU	Pedagog	Dr	4 Yllson SHAHINAS	Dr	AREB
5 Ardian ÇERRAVA	Pedagog	Msc			
6 Aldona MINGA	Pedagoge	Msc			
7 Fatos ZERELLI	Pedagog	Msc			

Të dhënat sipas kualifikimit dhe Raportet midis tyre (plotëso Tabelën 5)

Tabela 5

Titulli	Stafi akademik i programeve të studimit		
	PAE	PAK	Raporti PAE/PAK
Profesorë	1	6	1:6
Profesorë të As.	10	2	10:2
Dr/PhD	7	4	7:4
Pedagogë ne proces Dr	2	0	2:0
Asistentë me Msc	4	7	4:7
Totali	24	19	24:19

Të dhëna sipas moshës (plotëso Tabelat 6)

Tabela 6/1

Personeli sipas titujve /gradave	Numri i PAE dhe PA me moshë:				
	(25-35)	(36-45)	(46-55)	(56-65)	(66-68)
Profesorë				1	
Profesorë të As.			1	8	1
Dr/PhD	3	1	1	2	
Pedagogë ne proces Dr		2			
Asistentë me Msc	4				
Personeli Ndihmes Akademik	1	1	1	2	
Totali	8	4	3	13	1

Tabela 6/2

Personeli sipas tituve /gradave	Numri i PAK me moshë:				
	(25-35)	(36-45)	(46-55)	(56-65)	(66-68)
Profesorë		4	2		
Profesorë të As.		1	1		
Dr/PhD	1	1	1		
Pedagogë ne proces Dr	1				
Asistentë me Msc	2	2	3		
Total	4	8	7		

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardet/kriteret	Përbushja e standardeve
III - PERSONELI I INSTITUCIONIT	
Standardi III.1 - Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente të rekrutimit dhe vlerësimit të personelit.	
<p>Kriteri 1 Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente të rekrutimit të personelit në përputhje me statutin dhe rregulloren;</p> <p>Kriteri 2 Personeli akademik i punësuar me kohë të plotë përbën së paku 70% të personelit akademik të angazhuar përmes realizimin e programeve të studimeve të ciklit të parë;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni ndjek procedura ligjore dhe transparente të vlerësimit të personelit;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni mban një bazë të dhënash të raporteve të rekrutimit të personelit, të njoftimeve përmes një punë etj.</p>	<p>UNIKO i ka të përcaktuara në dokumentacionin bazë që rregullon veprimtarinë e institucionit, parimet, kriteret dhe procedurat përmes të cilave personelit akademik efektivisht përfshirë edhe vlerësimin nga studentët. Kriteret shpallen publikisht dhe përgjegjedha bëhet me konkurs.¹⁵ Në Zyrën e Burimeve Njerëzore dhe Arkiv gjenden dosje të aplikantëve përmes të cilave komisioneve të intervistimit, vlerësimit të kandidatëve dhe njoftimeve përmes një punë etj.¹⁶ Sa i takon vlerësimit të performancës, pedagogët i nënshtrohen vlerësimet e drejtuesit e njësisë, por edhe gjatë vitit akademik duke përfshirë edhe vlerësimin nga studentët nëpërmjet pyetësorëve. Departamentet zhvillojnë periodikisht vlerësimë të stafit akademik dhe mbajnë një bazë të dhënash përmes një raportet të rekrutimit të personelit, të njoftimeve përmes një punë etj.^{17, 18};</p>
Standardi III.2 - Institucioni disponon një bazë të dhënash përmes një raportet të rekrutimit të personelit.	
<p>Kriteri 1 Institucioni disponon një bazë të dhënash të hollësishme përmes një raportet të rekrutimit të personelit akademik;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni disponon listën e plotë të personelit akademik përmes një raportet të rekrutimit të personelit akademik;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni disponon një raportet të rekrutimit të personelit akademik;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni disponon një raportet të rekrutimit të personelit akademik;</p>	<p>Departamentet përmes një raportet të rekrutimit të personelit akademik, mbajnë një bazë të dhëna të plota dëshironi që të përdorë përmes një raportet të rekrutimit të personelit akademik, të cilat i ka të parashikuara në dokumente që rregullojnë veprimtarinë e tij.¹⁹ Të gjithë departamentet kanë një raportet të rekrutimit të personelit akademik, që ka të përdorë përmes një raportet të rekrutimit të personelit akademik, që ka të parashikuara në dokumente që rregullojnë veprimtarinë e tij.²⁰</p>

¹⁵ Anex III. Dok. 3.1..Statuti UNIKO, Neni 40 <https://www.unkorce.edu.al/statuti-i-universitetit>

¹⁶ Anex III. Dok. 3.2..<http://www.app.gov.al> Buletini Nr. 40 datë 09 Tetor 2017; <http://www.app.gov.al> / Buletini Nr. 39 datë 01 Tetor 2018

¹⁷ Anex III. Dok. 3.3. Praktikë e dosjes së stafit nga burimet njerëzore(shembull)

¹⁸ Anex III. Dok. 3.4. Praktika e vlerësimit të stafit nga drejtuesit e njësisë. (shembull)

¹⁹ Anex III. Dok. 3.5. Procedura e rekrutimit që lidhet me departamentin

²⁰ Anex III. Dok. 3.6. Praktikë e dosjes së stafit nga burimet njerëzore (shembull)

²¹ Anex III. Dok. 3.7. <http://www.app.gov.al> Buletini Nr. 40 datë 09 Tetor 2017; <http://www.app.gov.al> / Buletini Nr. 39 datë 01 Tetor 2018

²²AnexIII. Dok.3.8.

https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/STATUTI%20I%20UNIVERSITETIT%20FAN%20S.%20NOLI%20KORCE_0.pdf (Neni 40)

	parë, personel akademik që ka së paku titullin Prof. /Prof.as.dr. ²³
Standardi III.3 - Institucioni angazhon personel ndihmës mësimor shkencor dhe administrativ për përmbushjen e misionit të tij.	
<p>Kriteri 1 Institucioni dëshmon një angazhim optimal të personelit ndihmës mësimor-shkencor për realizimin e orëve laboratorike dhe për mirëmbatjen e laboratorëve e mjediseve shkollore;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni dëshmon një angazhim optimal të burimeve njerëzore për përmbushjen e objektivave të programeve të studimeve të ciklit të parë;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni vë në dispozicion personel të mjaftueshëm për instruktimin, udhëheqjen dhe mbikëqyrjen e studentëve në praktikën profesionale (së paku 1 tutor/instruktur për 12 studentë).</p>	<p>Në strukturën organizative janë përfshirë staf ndihmës mësimor dhe IT lidhur me angazhimin maksimal në funksion të ecurisë së punës dhe përmbushjes së objektivave. Kjo është parashi-kuar si në organogramën e fakultetit, ashtu edhe në rregulloren e studimeve. Stafi i Zyrës së IT-së, i angazhuar për mirëmbajtjen e laboratorëve të informatikës, dhe pajisjeve ndihmëse në auditore, është i kualifikuar dhe në dispozicion të studentëve dhe pedagogëve përgjatë gjithë kohëzgjatjes së zhvillimit të mësimit.</p> <p>Gjithashtu personeli administrativ është gjithmonë në shërbim të studentëve dhe personelit akademik për të siguruar mbarë-vajtjen e procesit akademik.^{24,25}</p> <p>Për të siguruar zhvillimin e rregullt dhe cilësor të praktikave profesionale FB ka lidhur marrëveshje bashkëpunimi me institucionet publike dhe Jopublike (private) për të garantuar zhvillimin e praktikave në institucionet vartëse të tyre.²⁶ Në të dy rastet departamentet angazhojnë pedagogë që ndjekin studentët në praktika mësimore. Këtë angazhim pedagogët e parashikojnë në formularin që bëjnë për ngarkesën vjetore të punës së tyre.²⁷ Dërgimi i studentëve në praktika mësimore bëhet sipas një procedure standarde midis Departamentit-Dekanit dhe në rastin e praktikave jasht rajonit me zyrën e prokurimeve në institucion.²⁸,</p>
Standardi III.4 - Institucioni angazhohet për kualifikimin e vazhdueshëm dhe të mëtejshëm të personelit të tij.	

²³ Anex III. Dok. 3.9. Praktika e aplikimit për programin e ri 2 vjeçar “Menaxhimi I Biznesit Bujqesor”, “Teknikat e prodhimit te farave dhe fidaneve”dhe “Menaxhim Veterinar”. Titullarët e lëndëve /moduleve

²⁴Anex III. Dok. 3.10. Rregullore UNIKO. Neni 3 Struktura organizative; Neni 4, Pika B

<https://www.unkorce.edu.al/sq/rregullore-e-organizimit-dhe-veprimtaris%C3%AB-m%C3%ABsimorek%C3%ABkimore-shkencore-e-universitetit-%E2%80%9Cfan-s-noli%E2%80%9D..>

²⁵ Anex III. Dok. 3.11. (Rregullorja ESSE3)

http://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/Rregullore%20per%20ESSE3_%20update%2019_4_2017.pdf

²⁶ Anex III. Dok. 3.12. Model marrëveshjeje bashkëpunimi midis Fakultetit te Bujqwsisw dhe institucioneve publike dhe private për zhvillimin e praktikave profesionale

²⁷ Anex III. Dok. 3.13. Model i organizimit të ngarkesës vjetore të punës së pedagogut ku përfshihet praktika mësimore apo ekspedita në terren;

²⁸ Anex III. Dok. 3.14. Model i shkresës përcjellëse pranë Institucione-ve Publike dhe private dhe listës së studentëve që dërgohen për praktikë në keto Institucione.

²⁹ Anex III. Dok.3.16..<https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor>; (Veprimtaritë)

³⁰ Anex III. Dok. 3.18. <https://www.unkorce.edu.al/sq/node/697> (Veprimtari shkencore FB)

	rregulloren e organizimit dhe veprimtarisë mësimore, kërkimore shkencore e universitetit “Fan S. Noli” ³¹ dhe në Statutin e UNIKO. ³²
	Duke njobur sfidat me të cilat ballafaqohet sot shoqëria jonë, UNIKO është përkushtuar për të siguruar arritje të qëndrueshme nëpërmjet programeve të kërkimit dhe zhvillimit, të cilat janë të hapura për të gjithë stafin. ^{33;34} Në faqen zyrtare të UNIKO disponohen një bazë të dhënash për të gjithë të programet e studimeve të ofruara nga FB-së sipas ciklevë ³⁵ .
Konkluzione të GVB:	
Në Fakultetin e Bujqësisë vëmë re një përpjekje serioze për të ngritisur një sistem të përzgjedhjes së personelit akademik bazuar mbi kriteri transparente dhe të meritokracisë. Rëndësi e veçantë i kushtohet edhe vlerësimit të performancës së personelit akademik, si në aspektin e mësimdhënies, ashtu edhe sa i përket veprimtarisë kërkimore shkencore dhe kualifikimit të mëtejshëm. Këta elementë janë pjesë e kontratës së pedagogut.	

4. Infrastruktura në funksion të programeve të studimit, logjistika dhe shërbime të tjera ndaj komunitetit

Pjesa përshtatshme

Fakulteti i Bujqësisë disponon mjedise bashkëkohore për zhvillimin e leksioneve, seminareve dhe orëve laboratorike në të gjithë fakultetin. Fakulteti i Bujqësisë ka një sipërfaqe prej 3006 m², si dhe një infrastrukturë moderne me kushte të përshtatshme për mësim dhe veprimtarri shkencore: 4 salla leksionesh, 12 klasa per seminare, 9 laboratore, dhe 1 bibliotekë të pasur, etj.

Infrastruktura e universitetit është moderne: ajo përmban klasa me hapësira të mëdha për kurset me nr të konsiderueshëm studentësh, si dhe klasa të vogla për kurse me një numër më të vogël të studentëve; të gjitha klasat janë të pajisura me mjetet e nevojshme teknologjike.

Fakulteti disponon salla konferencash ku zhvillohen aktivitete edhe në rang universitetesh, të cilat janë të pajisura me kompjuter, videoprojektor, ekrane të mëdha, whiteboards etj. Ndërkohë, klasat janë të pajisura me të gjitha facilitetet e nevojshme për të lehtësuar si punën në grupe të mëdha, ashtu dhe atë në grupe të vogla.

Tregues të matshëm:

Tabela 7. Mjediset e fakultetit³⁶

Mjediset për Fakultetin e Bujqësisë	Sasi	Sipërfaqe
Salla për leksione	4	360
Klasa për seminare	12	480
Salla për aktivitete promovuese		

³¹Anex III. Dok.3.19. Rregullore UNIKO (Neni 37).

https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/RREGULLORE%20E%20ORGANIZIMIT%20DHE%20VEPRIMTARISE%20MESIMORE_0.pdf

³²Anex III. Dok.3.20. Statuti UNIKO (Neni39).

https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/STATUTI%20I%20UNIVERSITETIT%20FAN%20S.%20NOLI%20KORCE_0.pdf

³³ Anex III. Dok. 3.21. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor> (Projektet)

³⁴ Anex III. Dok. 3.22. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor> (Erasmus +)

³⁵ Anex III. Dok. 3.23. <https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit>

³⁶ Anex IV. Dok. 4.1. Dokumentacioni përkatës për planimetritë e mjediseve

Salla për praktikë lëndore/ profesionale	4	826
Laboratorë për lëndët	9	450
Laboratorë informatike	1	50
Salla internet	1	50
Salla për bibliotekë	1	70
Mjedis për fotokopjime, librari etj	1	30
Zyrë informacioni për studentët	1	20
Korridore/holle	6	360
Ambjente ndihmese	2	40
Nyje hidrosanitare për studentët	1	30
Zyra per stafin akademik	12	240
Sip Totale e brendshme		3006
Ambjente m²/për student/Fakultet		2366
Ambjente m²/për personel/Fakultet		280
Truall për praktikë në fushë	1	282664
Oborre/ambjente te jashtme/parkime/ambiente per aktivitete shlodhese	15 198 m ²	E përbashkët për të gjithë Universitetin

Vlerësimi sipas Standardeve

Standartet/kriteret	Përbushja e standardeve
V - INSTITUCIONI OFRON SHËRBIME DHE VË NË DISPOZICION TË STUDENTËVE BIBLIOTEKA DHE BURIME TË TJERA INFORMACIONI	
Standardi V. 1- Institucioni vë në dispozicion të studentëve bibliotekën e tij.	
Kriteri 1 Institucioni vë në dispozicion të studentëve tekste mësimore dhe literaturë ndihmëse të mjaftueshme në sasi dhe cilësore;	Biblioteka ka një fond prej rreth 22 mijë libra e revista, me rreth 15 mijë tituj, të cilat shfytëzoohen nga studentë e pedagogë të fakultetit te Bujqësisë . Rreth 3 mijë libra e revista nga fondi i bibliotekës, ofrohet në gjuhë të huaj (kryesish në anglisht, frëngjisht e italisht) dhe, rreth 19 mijë, në gjuhën shqipe. Fondi i librave dhe revistave është i klasifikuar sipas natyrës së departamenteve dhe fushave përkatëse të studimit. Librat që ofron kjo bibliotekë janë të ndyshëm në përputhje me kërkesat. Tematika e tyre është e gjerë, kryesish janë libra shkencorë tema disertacioni, revista, butlletine etj. jo drejtoret nga një punonjës i kualifikuar e trajnuar për të përbushur të gjitha proceset e punës në bibliotekë. Biblioteka, e cila shërben njëkohësisht si sallë studimi me fonde të hapura , është e pajisur me kompjutera, internet si dhe me sistem ngrohje që u vjen shumë në ndihmë studentëve për lexim, studim e fotokopje të materialeve të ndryshme bibliotekare. Biblioteka frekuentohet prej studentëve të sistemit me dhe pa shkëputje, studentë të masterit dhe pedagogëve, jo vetëm për të huazuar libra , por dhe për të studiuar në sallë. ³⁷
Kriteri 2 Në bibliotekë ka literaturë të mjaftueshme që e ndihmon studentin për realizimin me sukses të programeve të studimit;	
Kriteri 3 Në bibliotekë ka botime periodike dhe programe kompjuterike, si libraritë elektronike, të cilat përbajnë libra apo revista shkencore të nevojshme për realizimin me sukses të programeve të studimit;	
Kriteri 4 Përgjegjësit e programeve hartojnë një plan të detajuar për shtimin e zërave të bibliotekës në mbështetje të programeve, përfshirë edhe buxhetin e planifikuar për të;	
Kriteri 5 Biblioteka shpall oraret e shërbimit në përshtatje me oraret e programeve të studimit dhe nevojat e studentëve.	

³⁷ Anex V. Dok. 5.1. <https://www.unkorce.edu.al/sq/node/696>

³⁸ Anex V. Dok. 5.3. <http://37.139.116.75/sq/biblioteka-uniko>

	<p>Digitale ProQuest. UNIKO bleu të drejtën e anëtarësimit në këtë Bibliotekë për periudhën 1 mars 2018 deri më 28 shkurt 2019, në kuadër të marrëveshjes së bashkëpunimit lidhur midis UNIKO dhe ProQuest. Shërbimi do të jetë aktiv për stafin në vendin e punës, për studentët dhe për komunitetin në mjediset e Bibliotekës Universitare. Në Bibliotekën Digitale ProQuest, gjendet një literaturë bashkëkohore, e cila mbulon fushat parësore të kërkimit në Universitet, si dhe konkretisht edhe në fushën e bujqësisë, Agrobiçnesit dhe të menaxhimit të Agrobiçnesit etj.³⁹</p> <p>Orari i shpallur gjatë ditëve të javës është 8:00- 16:00. Studentët dhe pedagogët kanë kartelat e tyre personale në bibliotekë. Çdo student apo pjesëtar i personelit akademik, ndihmësakademik dhe administrativ, si dhe komuniteti kane të drejtë të bëhen anëtarë të bibliotekës universitare.⁴⁰</p>
Standardi V. 2- Institucioni vë në dispozicion të studentëve laboratorë dhe mjedise të përshtatshme mësimore dhe për formimin praktik.	
<p>Kriteri 1 Institucioni dëshmon se ka në sasi të mjaftueshme: laboratorë, klasa, zyra, studio e mjedise të tjera me pajisje elektronike dhe të teknologjisë së informacionit, për realizimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Pajisjet e mjediseve mësimore janë të përshtatshme përmesimdhënie në përpunim e qëllimet e programeve;</p> <p>Kriteri 3 Laboratorët përmbyjnë aparaturat dhe mjetet e nevojshme për plotësimin e kërkësave të programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni, në varësi të programeve të studimeve që ofron, ka së paku një laboratori.</p> <p>Kriteri 5 Institucioni, në varësi të programeve të studimeve, disponon kompjuteratë e teknologjisë së informacionit, të pajisur me programe profesionale si programe për statistikë, linguistikë, arkitekturë, inxhierieri, ekonomi, mjekësi, programëstimulimi për shkencat sociale etj.</p> <p>Kriteri 6 Institucioni garanton, me kapacitetet që zotëron ose në bashkëpunim me institucionë dhe subjekte të tjera, që mjediset janë të mjaftueshme për zhvillimin e praktikave profesionale.</p>	<p>Pranë Fakultetit të Bujqësisë ekziston edhe një bazë e mirë materiale dhe laboratorike. Konkretisht në fakultet ka disa laboratorë si laboratori i kimisë, laboratori i mikrobiologjisë, laboratori i Fiziologjisë; laboratori i Mbrojtjes së Bimëve; laboratori i Pedologjisë, laboratori i Prodhimit shtazor, laboratori i Fitoteknisë dhe Ekstensionit Bujqësor, laboratori i Permisësimit Gjenetik dhe Prodhimit të Farave etj, të cilat nga viti ne vit po pasurohen me bazë materialo-teknike bashkëkohore, gjë që del edhe nga vlerësimi i anketimeve me pedagoget. Në funksion të zhvillimit të praktikave profesionale me studentët dhe si një bazë e mirë eksperimentale për pedagogët dhe studentët, pranë Fakultetit të Bujqësisë ndodhet edhe EDE-ja me një siperfaqe rreth 30 ha. Mjediset e punës dhe pajisjet didaktike, si projektorë, pajisje elektronike për stafin akademik janë në përmirësim e sipër. Krahas zyrës se dekanit dhe sekretarisë ekzistojnë dhe 9 mjedise të tjera ku punojnë anëtarët e departamentit. Këto mjedise janë të lidhura me rrjetin e internetit, çka lehtëson njohjen e literaturës se nevojshme nga pedagogët dhe studentët. Aktualisht Fakulteti i Bujqësisë ka 4 salla leksione sh 80-120 vende dhe 12 klasa për seminare dhe 9 laboratorë. Shërbimin e informacionin ne fakultet e kryejnë sekretarja e fakultetit dhe tre sekretare laborante për të tre departamentet.</p> <p>Sekretaria Mësimore është njësia pranë së cilës zhvillohet procesi administrativ brenda Fakultetit, e cila është e pajisur me paisjet e duhura për zhvillimin normal të punës administrative, dhe konkretisht 4 sete Komputerash, 3 printer-skaner dhe printer – fotokopje. Pranë sekretarës mbahet edhe një pjesë e Arkivit, si edhe regjistrat bazë të shkollës.</p> <p>Zyra e Dekanit: Ku Dekani kryen të gjithë veprimitarët e tij administrative, është e pajisur me set Kompjuteri, printer, rafte arkivimi, Bibliotekë personale, kënd pritjeje etj.</p>

³⁹ Anex V. Dok. 5.4. <https://search.proquest.com/?accountid=143248>

⁴⁰ Anex V. Dok. 5.5. <http://37.139.116.75/sq/biblioteka-uniko>

Konkluzione të GVB:

Infrastruktura që është në dispozicion të zhvillimit të procesit mësimor plotëson standartet dhe kriteret e cilësisë. Godinat është e rikonstruktuar dhe mobiluar, me sistem ngrohjeje qëndore në dimer dhe një pjesë e mjediseve (zyrave) edhe me system ftohjeje si dhe system internet me kabell dhe wireless. Mjediset e leksioneve dhe seminareve kanë siguruar një hapësirë të madhe për studentët. Në mjediset e leksioneve studion një numër maksimal prej 80-120, ndërsa për një sallë seminaresh është përcaktuar një numër maksimal prej 25 studentësh. Pra, parë në këndvështrimin praktik, përmes këtij kapaciteti, studentit i krijohet një mjedis komod dhe i mjaftueshmë për ndjekjen e procesit të mësimdhënies.

Studentët gëzojnë akses të plotë me internetin, cilësia e të cilit është e lartë. Çdo sallë mësimore është e pajisur me projektor. Laboratorët janë të pajisura me pajisjet e nevojshme të përcaktuara në programin mësimor. Gjithashu edhe biblioteka funksionon dhe ofron kushte të mira dhe një fond të pasur botimesh elektronike, në gjuhën shqip dhe gjuhë të huaja, për të mbështetur studentët dhe personelin akademik në punën e tyre studimore dhe kërkimore shkencore. Personeli akademik i brendshëm është i akomoduar në departamente. Përgjegjësit e departamenteve janë akomoduar në zyra dyshe, Dekani është akomoduar në zyrë individuale.

5. Financimi dhe menaxhimi i burimeve financiare

Bazuar në Ligjin Nr. 80/2015, datë 22.07.2015, “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën Shqipërisë”, UNIKO funksionon sipas parimit të autonomisë financiare. UNIKO harton një plan buxhetor afatmesëm, i cili është pjesë e planit strategjik të zhvillimit të institucionit. Ky plan përditësohet çdo vit. 3. Të gjitha të ardhurat e krijuara nga UNIKO përdoren prej tij dhe pjesa e papërdorur e të ardhurave mbartet në vitin pasardhës. Përdorimi i fondeve publike nga UNIKO bëhet në përputhje me kushtet dhe qëllimet e grantit të akorduar.

UNIKO financohet nga:

- Buxheti i Shtetit
- Pagesat e studentëve për arsimim
- Të ardhurat për shërbimet e kryera
- Të ardhurat e krijuara nga marrëdhëni me palët e treta
- Donacione dhe burime të tjera të ligjshme financimi
- Veprimtari kërkimore-shkencore.⁴¹

Të ardhurat e përfituar nga shërbimet, veprimtaritë kërkimore-shkencore, konsulencat, si dhe çdo e ardhur që realizohet nga veprimtaria ku merr pjesë personeli akademik, ndahet ndërmjet personelit akademik dhe UNIKO, sipas rregullores së miratuar nga Bordi i Administrimit.⁴²

Mënyra e përdorimit të fondeve të krijuara nga të ardhurat e përcaktuara në këtë nen, me përjashtim të të ardhurave nga buxheti i shtetit, përcaktohet në Rregulloren financiare të UNIKO, që miratohet nga Bordi i Administrimit.

Administrimi i çështjeve financiare kryhet nga strukturat përkatëse të UNIKO, bazuar në ligjin nr. 80/2015, datë 22.07.2015, “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën Shqipërisë”, aktet e tjera ligjore e nënligjore në fuqi, Statutin, rregulloret dhe aktet e tjera të brendshme të universitetit. Kompetencat dhe procedurat administrative në përgjithësi dhe të çdo njësie ndihmëse për çështje ekonomiko-financiare dhe administrative në veçanti, parashikohen në rregulloret përkatëse.

Kontrolli dhe auditimi i brendshëm në UNIKO dhe në njësitë e tij përbërëse realizohen nga njësia e auditimit të brendshëm të UNIKO-së. Përbërja dhe mënyra e funksionimit të kësaj njësie përcaktohet në rregulloren përkatëse të saj të miratuar nga Bordi i Administrimit.⁴³

⁴¹ Anex VI. Dok. 6.1. Statuti i UNIKO (Neni 76.77, 78)

<https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/STATUTI%20I%20UNIVERSITETIT%20FAN%20S.%20NOLI%20KORCE%20E%20.pdf>

⁴² Anex VI. Dok. 6.2. Vendim Nr. 734 dt. 30.11. 2018 i Bordit të Administrimit “Për miratimin e shpërndarjes së të ardhurave nga Qendra e Formimit të Vazhduar”

⁴³ Anex VI. Dok. 6.2. Statuti i UNIKO (Neni 83, 84, 85)

<https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/STATUTI%20I%20UNIVERSITETIT%20FAN%20S.%20NOLI%20KORCE%20E%20.pdf>

Tregues të matshëm:

Tabela 8. Të ardhurat dhe financimet e ndryshme në tre vitet e fundit (në shkallë universiteti)⁴⁴

		Plan i vitit parandhës Viti 2017	Plan Viti 2018	Fakt Viti 2018	Diferencia Fakt - Plan	% realizimi mit fakt/plani	% e realizimit sipas kapitujve me totalin e shpenzimeve korente	% e realizimit sipas kapitujve me totalin e shpenzimeve korente	% e financimit ne rapport me totalin e buxhetit	% e realizimit te planit
600	Paga	232,000,000	240,000,000	239,707,368	-292,632	99.88			77.36	99.88
601	Sigurim e Shoqërore	40,815,690	40,000,000	39,989,008	-10,992	99.97			12.89	99.97
602	Mallra dhe Shërbime të Tjera	5,000,000	5,000,000	4,925,377	-74,623	98.51			1.61	98.51
603	Stacione		0	0	0					
604	Transfera Korente të Brendshme		0	0	0					
605	Transfera Korente të Huaja		0	0	0					
606	Transfer Buxh. Fam. & Individ	24,000,000.0	25,227,000	21,833,925	-3,393,075	86.55			8.13	86.55
Ven-Tota	Shpenzime Korente kap 8	301,815,690.0	310,227,000	306,455,678	-3,771,322	98.78	70.32	78.58	62.04	98.78
600	Paga	40,000,000.0	58,318,462	36,737,624	-21,580,838	62.99				61.99
601	Sigurim e Shoqërore			0						
602	Mallra dhe Shërbime të Tjera	62,000,000.0	68,107,370	46,455,475	-21,651,895	68.21				68.21
603	Stacione			0						
604	Transfera Korente të Brendshme			0						
605	Transfera Korente të Huaja			0						
606	Transfer Buxh. Fam. & Individ		400,000	356,903	-43,097	89.23				89.23
Ven-Tota	Shpenzime Korente kap 6	102,000,000	126,825,832	83,550,002	-43,275,830	65.88	19.17	21.42		65.88
	Totali i Shpenzimeve Korente		437,052,832	390,005,680	-47,047,152	89.24				89.24
230	Kapitale të Patrupëzura	2,300,000.0	272,000	172,000	-100,000	63.24				63.24
231	Kapitale të Trupëzura	108,980,000.0	55,592,090	45,628,294	-9,963,796	81.08				81.08
232	Transfera Kapitale			0						
Ven-Tota	Shpenzime Kapitale me financim te brendshem kap 6	111,280,000.0	55,864,090	45,800,294	-10,063,796	81.99				81.99
230	Kapitale të Patrupëzura			0						
231	Kapitale të Trupëzura			0						
232	Transfera Kapitale			0						
Ven-Tota	Shpenzime Kapitale me financim te huaj	0.0	0	0	0					
Totali	Shpenzime Kapitale	111,280,000.0	55,864,090	45,800,294	-10,063,796	81.99	10.51			81.99
<i>Shpenzime nga Të ardhurat jashtë limiti</i>		213,280,000.0	181,689,922	129,350,296	-53,339,626	70.80			37.06	70.80
<i>Totali (Korente + Kapitale + Shp. nga te amf. jashtë limiti)</i>		515,095,690.0	492,916,922	435,805,974	-57,110,948	88.41				88.41

Vlerësimi sipas Standardeve

Standarde/kriteret	Përbushja e standardeve
II - ORGANIZIMI, DREJTIMI DHE ADMINISTRIMI I PROGRAMEVE TË STUDIMIT	
Standardi II.5 - Institucioni vlerëson dhe dokumenton gjendjen e tij financiare.	
Kriteri 1 Institucioni bën një auditim të përvitshëm (të jashtëm ose të brendshëm) të situatës financiare të tij; Kriteri 2 Në raportin e auditit paraqiten të gjitha detyrimet financiare, pagat e personelit, shpenzimet operative, etj; Kriteri 3 Raporti i auditit përmban një pasqyrë të qartë të granteve të huaja të përfituarata dhe kontratave të shërbimeve të lidhura në funksion të realizimit të programeve të studimeve të ciklit të parë.	
VI - BURIMET FINANCIARE DHE VLERËSIMI FINANCIAR	
Standardi VI.1 - Institucioni harton një raport financiar të kostove të programeve të studimeve.	
Kriteri 1 Institucioni harton një raport financiar që përban një pasqyrë të hollësishme financiare të të ardhurave nga tarifat e shkollimit dhe kontributete të tjera financiare për studentët ose ndarjen e burimeve financiare; Kriteri 2 Institucioni dokumenton raportet financiare për tri	
UNIKO ka në strukturën e tij Drejtorinë Ekonomike dhe Drejtorinë e Financës. Drejtoria e Financës ka në përbërje Sektorin e Menaxhimit të Buxhetit dhe të të Ardhurave dhe Sektorin e Shërbimeve Financiare. Drejtoria	

⁴⁴ Anex VI. Dok. 6.3. Të ardhurat dhe financimet e ndryshme në tre vitet e fundit (në shkallë universiteti)

⁴⁵ Anex VI. Dok. 6.8. Statuti i UNIKO , Neni 85

<p>vitet e kaluara akademike;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni dëshmon një qëndrueshmëri financiare përgjatë kohës së zhvillimit të programeve të studimit dhe se ka kapacitete financiare të mjaftueshme për përmirësimin e situatës financiare dhe gjenerimin e të ardhurave të domosdoshme në të ardhmen.</p>	<p>Ekonomike ka në përbërje Sektorin e Prokurimeve dhe Investimeve dhe Sektorin e Shërbimeve.^{46,47}</p> <p>Ndarja e të ardhurave është me kategori sipas burimeve financiare. Shpenzimet kategorizohen sipas llogarive përkatëse. Raportet financiare mbahen në zyrën e financës. Bilancet vjetore pasqyrojnë një gjendjen financiare, kapacitetet për situatën financiare, numrit të studentëve për gjenerimin e të ardhurave.⁴⁸</p> <p>Kontrolli dhe auditimi i brendshëm në UK dhe në njësitë e tij përbërëse realizohen nga njësia e auditimit të brendshëm të UK-së. Përbëra dhe mënyra e funksionimit të kësaj njësie përcaktohet në rregulloren përkatëse të saj të miratuar nga Bordi i Administrimit.⁴⁹</p>
<p>Konkluzione të GVB:</p> <p>GVB ka konstatuar organizim dhe mbajtje të rregullt të të dhënave financiare të institucionit. Dokumentacioni i lidhur me të ardhurat dhe shpenzimet është i rregullt dhe dëshmohet edhe nga rezultatet e kontrolleve periodike të cilave u është nënshtuar institucionit.</p>	

6. Sistemi i Brendshëm i Sigurimit të Cilësisë, në funksion të programeve të studimit

Pjesa përshtimore

Për sigurimin e brendshëm të cilësisë në vepron Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë. Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë përgatit çdo vit vlerësimë të cilësisë, të cilat janë diskutuar dhe në mbledhje të veçanta në senat. Grupi i Vlerësimit të Brendshëm është një organizëm që ngrihet dhe funksionon në nivel institucional i cili ka përgjegjësinë përfundimtare se Fakulteti i Bujqësisë i plotëson standartet e cilësisë. Ky organizëm përgjigjet përfundimtare politikës së vlerësimit dhe zbatimin e procedurave të sigurimit të brendshëm të cilësisë. GVB i raporton drejtpërdrejtë NJSBC në institucion.

Për sigurimin e brendshëm të cilësisë në mënyrë më specifike kujdesen strukturat organizative drejtuese të UNIKO, të cilat janë ngritur e veprojnë konform kërkesave të Ligjit 80/2015, "Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Republikën e Shqipërisë", si dhe Njësia e Sigurimit të Brendshëm të Cilësisë (NJSBC).⁵⁰ Aktivitetin e saj NJSBC e zhvillon të organizuar sipas një plani kalendar të përvitshëm, në të cilin programohen kontrolllet në sektorët apo proceset që i nënshtrohen kontrollit, e që shoqërohen me raportet me gjetjet përkatëse.⁵¹

Tregues të matshëm:

- Të dhëna përfundimtare e NJSBC (plotëso tabelën 9)

Tabela 9

	Anëtarët e NJSBC	Detyra që ka në NJSBC	Sa kohë ka në këtë detyrë
1	Prof. As. Dr. Gjergji PAPA	Përgjegjës	3
2	Dr. Sultana AJÇE	Anëtare	3
3	Msc. Aldona MINGA	Anëtare	5
4	Eleni MUSKA	Anëtare	2

⁴⁶ Anex VI. Dok. 6.4. <https://www.unkorce.edu.al/sq/drejtoria-ekonomike-0>

⁴⁷ Anex VI. Dok. 6.5. <https://www.unkorce.edu.al/sq/drejtoria-e-finances-0>

⁴⁸ Anex VI.Dok.6.6. Të ardhurat dhe financimet e ndryshme në tre vitet e fundit (në shkallë universiteti)

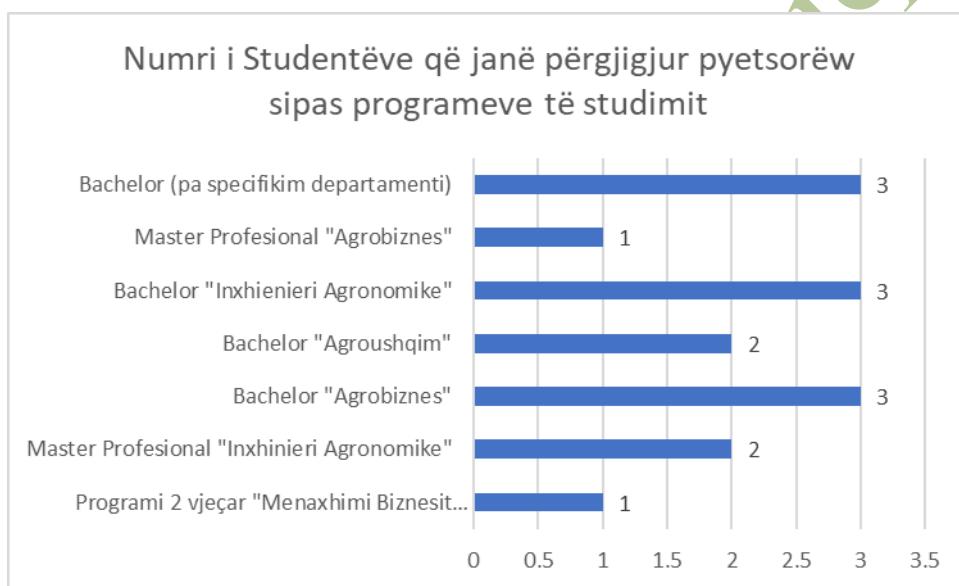
⁴⁹ Anex VI. Dok. 6.7. Statuti i UNIKO , Neni 85

⁵⁰ Anex VII. Dok. 7.1. <https://www.unkorce.edu.al/sq/node/800>

⁵¹ Anex VII. Dok. 7.2. <https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/2017-2018%20PLANI%20SKSC.pdf>

- Të dhëna sasiore për punën konkrete në NJBSC si:
  - Sa anketime kanë bërë me studentët e programeve të studimit
  - Sa studentë janë anketuar
  - Sa prej tyre janë përpunuar dhe çfarë problemesh kanë dalë
  - Cilat kanë qenë hapat e mëtejshëm
- Përgjegjësitë në monitorimin dhe menaxhimin e cilësisë deri në nivel programi studimi
- Vetëvlerësimet e kryera dhe rezultatet e tyre
- Politikat e përmirësimit të cilësisë mbi bazën e vetëvlerësimeve periodike
- Rezultatet e auditimit dhe vlerësimeve të jashtme
- Dokumentacioni përkatës

Një nga format më të përdorura mbi cilësinë është pyetësori me studentët, i cili organizohet dy herë në vit, sipas planit kalendar të hartuar nga njësia qendrore në përfundim të çdo semestri, për të gjitha programet e studimit, për të gjitha ciklet, për të gjitha lëndët dhe pedagogët. Pyetësori ka qenë anonim dhe i realizuar në mënyrë elektronike. Në pyetësorin e fundvitit janë përfshirë vetëm 985 studentë në të gjithe Universitetin "Fan S. Noli". Nuk duhet të jemi shumë entuziast përka i përket pjesmarrjes së studentëve te Fakultetit te Bujqësisë në plotësimin e këtij pyetësori. Nga raporti i pjesmarjes së studentëve veme re qe vetëm 15 studentë të Fakultetit të Bujqësisë kanë plotësuar këtë pyetësori. Shih grafikun e mëposhtëm:

Skedat e pyetësorëve janë përpunuar tërësisht nga ana e personave përgjegjës, ndërsa rezultatet e fituara janë vënë në dispozicion të drejtuesve të institucionit. Njëherazi, ato kanë qënë një burim i rëndësishëm për të nxjerrë konkluzione mbi cilësinë e punës së seclit.

Ndër problematikat më të prekshme dhe më kryesore të evidentuara nga pyetësorët përmenden.

- ✓ Mënyra se si organizohet praktika në institucion
- ✓ Evidentimi i disa lëndëve si të papërshtatshme për programin e tyre të studimit.
- ✓ Cilësia e materialeve mësimore (literaturës) së ofruar studentëve
- ✓ Cilësia e performancës së pedagogëve
- ✓ Komunikimi pedagog-student
- ✓ Konceptimi i aspekteve korruptive apo shkeljeve sipas studentëve
- ✓ Cilësia në shpjegim dhe kontroll, etj.

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardet/kriteret	Përbushja e standardeve
II - ORGANIZIMI, DREJTIMI DHE ADMINISTRIMI I PROGRAMEVE TË STUDIMIT	
Standardi II.3 - Institucioni, për akreditimin e programeve të studimeve, përdor metodologji vlerësimi, instrumente matëse dhe vlerësuese për ecurinë e tyre.	
<p>Kriteri 1 Institucioni përdor metodologji vlerësimi, instrumente matëse dhe vlerësuese për ecurinë e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni e përfshin këtë informacion në vetëvlerësimin institucional;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni publikon rezultatet e pritshme, rezultatet e vlerësimit dhe rezultatet që synon të arrijë;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni, për kryerjen e vlerësimit, përdor metoda të tërthorta ose të drejtpërdrejtë:</p> <p>Të tërthorta:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Sondazhe: të studentëve që ndjekin Programet e studimit, të të diplomuarve; b. Sondazhe të vlerësimit të didaktikës, kurrikulës, të mësuarit; c. Pyetje konceptuale; d. Intervista; e. Etj. <p>Të drejtpërdrejtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Teste të standardizuara kombëtare/ndërkomëtare (p.sh. provimi i shtetit për profesionet e rregulluara); b. Dëgjime në auditor; c. Vlerësimi me nota/pikë; d. Testime paraprake dhe përfundimtare; provime për module, praktikë; e. Vlerësimi i detyrate të kryera nga studentët (detyra kursi për të analizuar të kuptuarit konceptual, provimet, referatet); f. Vëzhgime gjatë kryerjes së ushtrimeve/praktikës; g. Etj. 	<p>FB përdor metodologji vlerësimi për tërë veprimitaritë me karakter kontrolli që organizohen nga NJSBC, për secilin nga proceset akademike që kontrollohen gjatë vitit dhe rezultatet e tyre i raporton pranë NJBSC në shkallë universiteti. Njëherazi, rekomandon detyra, zbatimi i të cilave ndiqet nga ana e strukturave drejtuese dhe vetë NJSBC.⁵²</p> <p>Institucioni merr feedback lidhur me cilësinë e programeve që ofron, edhe nga kontakti me ish-studentët.</p> <p>Për çdo vit akademik Sektori i Kurrikulave dhe Sigurimit të Cilësisë harton kalendarin e veprimitarisë së sektorit të kurrikulave dhe sigurimit të cilësisë i cili ndiqet nga NJSBC së fakultetit.⁵³</p> <p>NJSBC kryen në mënyrë të rregullt vlerësimin e veprimitarisë akademike dhe administrative përmes metodash të tërthorta, kryesisht në formën e sondazheve me pyetësorë me të gjithë studentët, për lëndët dhe pedagogët. Rezultatet përpunohen në raporte periodike.⁵⁴</p>
VIII - INSTITUCIONI GARANTON SIGURIMIN E CILËSISË	
Standardi VIII.1 - Institucioni garanton sigurimin e cilësisë në realizimin e programeve të studimit.	
<p>Kriteri 1 Institucioni ka plotësuar standartet institucionale dhe është akredituar në nivel institucional përpëra aplikimit për akreditimin e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni përdor instrumentet e duhura për sigurimin e cilësisë;</p> <p>Kriteri 3 Institucioni harton një politikë të qartë dhe ndjek procedurën e vlerësimit periodik të efikasitetit të veprimitarive që kryen për sigurimin e cilësisë dhe standardeve të programeve të studimeve që ofron;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni përdor mekanizma formalë për shqyrtimin, miratimin dhe mbikëqyrjen e herëpashershme të programeve të studimeve që ofron;</p>	<p>UNIKO ka plotësuar standartet institucionale dhe është akredituar në nivel institucional Vendim të Bordit të Akreditimit nr.65, datë 21.09.2017^{55,56}, të shoqëruar me certifikatën e akreditimit.⁵⁷</p> <p>Sigurimi i cilësisë realizohet përmes përfshirjes së personelit akademik dhe atij ndihmës, ushtrimit të kontrollit nga ana e strukturave drejtuese dhe NJSBC, tërheqjes së mendimit të studentëve, si edhe bashkëpunimit me ASCAL-in dhe struktura të tjera shtetërore. Kujdes i kushtohet zbatimit me rigorozitet të</p>

⁵² Anex VII. Dok. 7.3. <https://www.unkorce.edu.al/sq/node/800>

⁵³ Anex VII. Dok. 7.5. <https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/2017-2018%20PLANI%20SKSC.pdf>

⁵⁴ Anex VII. Dok. 7.6. <https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/RVB%202016-2017%20UNIKO.pdf>

⁵⁵ Anex VII. Dok. 7.7. <https://www.unkorce.edu.al/sq/article/akreditimi-institucional>

⁵⁶ Anex VII. Dok. 7.8. Vendim nr.65, datë 21.09.2017 për Akreditimin e parë të IAL Universiteti “Fan Noli” Korçë https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/VENDIMI%20NR.%2065%20DATE%2021.09.2017%20PER%20AKREDITIMIN%20E%20PARE%20TE%20UNIKO_0.pdf

⁵⁷ Anex VII. Dok. 7.9. <https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/CERTIFIKATA%20E%20AKREDITIMIT.pdf>

<p>Kriteri 5 Institucioni synon ndërgjegjësimin e personelit të vet dhe të studentëve që ndjekin Programet e studimit që ofrohen përndësinë e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë në to;</p> <p>Kriteri 6 Institucioni harton dhe zbaton një strategji përmirësimin e vazdueshëm të cilësisë. Strategjia, politika dhe procedurat janë publikuar.</p>	<p>legjislacionit në fushën e arsimit, me fokusim të veçantë në standartet e cilësisë për të gjitha nivelet.⁵⁸</p> <p>Gjithashtu përfaqësues të Këshillit Studentor të Universitetit “Fan S. Noli” të Korçës, bëhen pjesë e takimeve informuese për “Sondazhin Kombëtar të Studentëve”, organizuar nga ASCAL dhe BA⁵⁹</p> <p>Sektori i Kurrikulave dhe Sigurimit të Cilësisë është pjesë përbërëse e strukturës organizative të UNIKO-së, brenda Drejtorisë së Kurrikulave Sigurimit të Cilësisë dhe Kërkimit Shkencor. SKSC-ja përfshin dy drejtime pune që janë pandashmërisht të lidhur me njëri-tjetrin: “Zhvillimin e Programeve Mësimore” dhe “Vlerësimin Institucional”. Në këtë kuadër, ky sektor vazhdon të menaxhojë një rrjet të Sigurimit të Cilësisë në shkallë fakulteti dhe universiteti, i cili funksionon i mirëkoordinuar si në nivelin bazë të infrastrukturës institucionale, ashtu edhe në menaxhimin e burimeve njerëzore.^{60,61}</p>
<p>Konkluzione të GVB:</p> <p>Për sigurimin e cilësisë në FB, tregohet kujdes i veçantë. Ai, ashtu si në gjithë strukturat e UNIKO-së konsiderohet përparsi për secilin punonjës, ndiqet me kujdes nga strukturat drejtuese dhe monitorohet në mënyrë permanente nga NJSBC. Përvoja e derisotme dëshmon për nevojën e një kontrolli të tillë, për domosdoshmërinë e një njësie të posaçme monitorimi, që orienton institucionin drejt plotësimit të standardeve të cilësisë dhe shërben si forcë shtytëse për një performancë në ritje në nivel institucioni dhe për çdo individ.</p>	

7. POLITIKAT E FORMIMIT TË STUDENTËVE

7.1. Programet e studimit, organizimi i tyre.

Pjesa përshkrimore

Terma reference: misioni dhe objektivi i programeve/eve të studimit, përbajtja e programeve, organizimi i viti mësimor, semestrat, plani mësimor me të gjithë elementët e tij (lëndët/modulet, kreditet përkatëse, ndarja e orëve për çdo kredit në varësi të formave të studimit, orët mësimore përkatësish në auditor/jashtë auditorit të ndara sipas formave të mësimdhënieς), literatura dhe materiale të tjera mbështetëse e ndihmëse, etj

Qëllimi themelor i FB-it në fushën e mësimdhënieς është transmetimi tek studentët i një informacioni sa më cilësor e bashkëkohor në të gjitha disiplinat mësimore e lëndët me karakter teorik ose praktik, duke mbajtur parasysh formimin e kompetencave të studentëve. Pra, synohet përgatitja e studentëve cilësorë, të aftë që të analizojnë dhe konkludojnë në mënyrë të pavarrur, të debatojnë e marrin vendime të sakta, si dhe të orientohen menjëherë përballë tërësisë së informacioneve dhe specifikave të sektorëve e degëve ku ata specializohen.

Ky objektiv realizohet:

- (1) duke përpunuar e zgjedhur programe disiplinash sa më cilësore për çdo lëndë e që zhvillohet në FB;
- (2) duke përdorur si literaturë bazë dhe plotësuese libra, autorë dhe shtëpi botuese nga më të spikaturat e fushës, të njohura në nivel kombëtar e ndërkombëtar;

⁵⁸ Anex VII. Dok. 7.10. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/universiteti-fan-s-noli-mori-pjes%C3%AB-n%C3%AB-n%C3%AB-takim-n%C3%AB-kuad%C3%ABr-t%C3%AB-finalizimit-t%C3%AB-procesit-t%C3%AB>

⁵⁹ Anex VII. Dok. 7.11. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/%E2%80%9Csondazhi-kombetar-i-student%C3%ABve-2017-2018%E2%80%9D-takim-informues-nga-agjencia-e-sigurimit-t%C3%AB>

⁶⁰ Anex VII. Dok. 7.12. Organograma: <https://www.unkorce.edu.al/sq/node/670>

⁶¹ Anex VII. Dok. 7.13. Statuti UNIKO (KREU IX)

https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/STATUTI%20I%20UNIVERSITETIT%20FAN%20S.%20NOLI%20KORCE_0.pdf

(3) nëpërmjet zhvillimit të leksioneve dhe seminareve me metoda e forma didaktiko-pedagogjike moderne e interakteive, duke përdorur gjerësisht prezantimet problemore, analizën logjike e sasiore, analizat krahasuese e kontekstuale, pjesëmarrjen aktive të studentëve në leksione e seminare, debatin e improvizuar, etj.

Tregues të matshëm:

- Viti i fillimit, qëllimet dhe objektivat e programeve të studimit

Kurset e studimit zhvillohen në bazë të planit mësimor të miratuar në Senatin e Universitetit.

Për të siguruar një formim sa më bashkëkohor të studentëve planet mësimore janë rinojuar nga viti në vit, duke ruajtur një raport të pranueshëm midis grup lëndëve të formimit të përgjithshëm, formimit bazë, formimit special dhe lëndëve me zgjedhje.

Elementët që përbëjnë strukturën e programeve të studimit në UK, janë përcaktuar në aktet nënligjore dhe konstitojnë në: ⁶²,⁶³

- ✓ Kreditet sipas ECTS;
- ✓ Kontrollin e dijeve dhe instrumentet e vlerësimit;
- ✓ Objektivat formuese dhe kompetencat profesionale;
- ✓ Veprimtaritë formuese dhe komponentët mësimorë të programit të studimit;
- ✓ Kategoritë e veprimtarive formuese që karakterizojnë një program studimi;
- ✓ Planin mësimor;
- ✓ Kuotat e pranimit dhe grupet mësimore;
- ✓ Programin lëndor (syllabuset);
- ✓ Profilin e programit;

Diplomën dhe suplementin

- Organizimi i programeve të studimit (vite, semestra, javë etj.)

***Struktura për sistemin 2-vjeçar të studimit (Program Profesional)* të fakultetit është si më poshtë:**

Kohëzgjatja e studimeve	2 vite akademike 4 simestra 60 javë akademike
Numri i përgjithshëm i krediteve	120 ECTS
Orë mësimore në auditor	1500 orë
Orë mësimore jashtë auditorit	1500 orë
Ngarkesa minimale javore	25 orë

***Struktura për sistemin 3-vjeçar të studimit (Bachelor)* të fakultetit është si më poshtë**

Kohëzgjatja e studimeve	3 vite akademike 6 simestra 90 javë akademike
Numri i përgjithshëm i krediteve	180 ECTS
Orë mësimore në auditor	2240 orë
Orë mësimore jashtë auditorit	2260 orë
Ngarkesa minimale javore	25 orë

***Struktura për sistemin "Master Profesional" të Fakultetit* është si më poshtë:**

⁶² Anex VIII. Dok. 8.1. VKM Nr.41, datë 24.1.2018 Për elementet e programeve të studimit të ofruara nga institucionet e arsimit të lartë. Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr. 6, Datë. 25/01/2018:

<https://qbz.gov.al/eli/fz/2018/6/0f1307ef-8573-422a-a092-6aa6d5e36e3e>

⁶³Anex VIII. Dok.8.2. Rregullorja UNIKO (NENI 80)

https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/RREGULLORE%20E%20ORGANIZIMIT%20DHE%20VEPRIMTARISE%20MESIMORE_0.pdf

Kohëzgjatja e studimeve	1 vite akademike 2 semestra 30 javë akademike
Numri i përgjithshëm i krediteve	60 ECTS
Orë mësimore në auditor	546 orë
Orë mësimore jashtë auditorit	904 orë
Ngarkesa minimale javore	25 orë

Emërtimi i Diplomës për programin e studimit

Përgjegjësit e departamenteve administrojnë programet e studimit dhe koordinojnë mësimdhënien, mësimnxënien dhe veprimtarinë kërkimore në shkallë departamenti, duke raportuar te dekanit i fakultetit, i cili koordinon veprimtaritë e departamenteve.

Programet e studimit pasqyrojnë Misionin, Planin Strategjik dhe Strategjinë e Zhvillimit të Universitetit, duke synuar kryesisht përbushjen e nevojave rajonale ekonomike dhe sociale.

Fakulteti ofron kualifikime përgjatë të tre ciklevit me: 3 *Program Profesional në sistemin 2-vjeçar të studimit*; 3 programe Bachelor, 3 pogrome në Master Profesional.

Në faqen e internetit të institucionit, publikohen informacione rreth programeve të studimit, duke përfshirë informacione për strukturën e kursit, për mësimdhënien dhe mësimnxënien, si dhe për kreditet ECTS.⁶⁴

Rregulloret përkufizuese të secilit program studimi përfshijnë informacion të përgjithshëm rreth kurrikulës, mësimdhënies dhe mësimnxënies, vlerësimit, pranimeve, infrastrukturës dhe mbështetjes, si dhe mundësive për punësim. Rregulloret dhe informacioni për çdo njësi hidhen në faqen e internetit dhe janë të disponueshme në sistemin digital ESSE3 të universitetit⁶⁵

Gjatë vitit të kaluar akademik Fakulteti i Bujqësisë ofroi programet e mëposhtme mësimore:

I. 4 programe studimi Bachelor si më poshtë:

- Programi i studimit “Inxhinieri agronomike”
- Programi i studimit “Agroushqim”
- Programi i studimit “Agrobiznes”
- Programi i studimit “Mjekësi e Bimëve dhe Hortikulturë”

II. 3 programe profesionale studimi 2 vjeçare

- Programi profesional 2 vjeçar “Menaxhim Biznesi Bujqësor”
- Programi profesional 2 vjeçar “Menaxhim Veterinar”
- Programi profesional 2 vjeçar “Teknika të Prodhimit të Farave dhe Fidanave”

III. 3 programe studimi Master Profesional në

- Programi Master Profesional në “Zhvillimin e Integruar Rural”
- Programi Master Profesional në “Cilësia dhe Siguria Ushqimore”
- Programi Master Profesional në “Inxhinieri Agrare, profili Hortikulturë”

Diplomat në Programet 2 Vjeçar Profesional

Diplomë në program 2 Vjeçar “ Menaxhim i Biznesit Bujqësor” në Agrobiznes⁶⁶

Diplomë në program 2 Vjeçar “ Menaxhim Veterinar” në Agroushim⁶⁷

Diplomë në program 2 Vjeçar “ Teknike të Prodhimit të Farave dhe Fidanëve” në Agronomi⁶⁸

Diplomat “Bachelor”. Fakulteti

jep diploma për këto programe studimi Bachelor me emërtimet:

⁶⁴ Anex VIII. Dok. 8.4. <https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit>

⁶⁵ Anex VIII. Dok.8.5. Rregullore ESSE3

http://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/Rregullore%20per%20ESSE3_%20update%2019_4_2017.pdf

⁶⁶ Anex VIII. Dok. 8.7. Shkresë 4153/1 prot, dt. 30. 07. 2003

⁶⁷ Anex VIII. Dok. 8.8. Urdhër Nr.273, dt.20.07.2015

⁶⁸ Anex VIII. Dok. 8.9. Urdhër Nr. 281, dt. 04. 07. 2013

Diploma " Bachelor" në Agrobiznes ⁶⁹
Diploma " Bachelor" në Inxhinieri Agronomike ⁷⁰
Diploma " Bachelor" në Mjekesi e Bimeve dhe Hortikulture ⁷¹
Diploma " Bachelor" në Agroushqim ⁷²

Diplomat “Master Profesional”. Fakulteti jep diploma për këto programe studimi “Master Profesional” me emërtimet:

Diploma “Master profesional” për Zhvillimi i Integruar Rural” ⁷³
Diploma “Master profesional” për Cilësia dhe Siguria Ushqimore”
Diploma “Master profesional” për “Inxhinieri Agrare, profili Hortikulturë”

Plani mësimor sipas modelit

Planet mësimore për çdo program studimi jepen të detajuara në faqen zyrtare të UNIKO dhe fakultetit përkatës⁷⁴. Ato parashikojnë:

- Kodin e disiplinës
- Emërtimin e lëndës /modulit
- Kodin
- Vitin akademik
- Orët gjithsej (të ndara në leksione dhe seminare)
- Orët për dtudim individual të studentit
- Deyra, projekte , laboratore apo praktika
- Detyrimin për lëndën
- Ndarjen sipas semestrit
- Numrin e krediteve të cilat hidhen në formatin e tabelës më poshtë.^{75,76};

Tabela 10. Shembull i formatit të tabelës për detajimin e planit mësimor të programit të studimit.

Viti I (Viti II) (Viti III) Lëndë/Module	Semestri	ECTS	Orë në javë	Orë mësimore								Provime	
				Leksione		Seminare		Laborator		Praktikë			
				ECTS	Në auditor	ECTS	Në auditor	ECTS	Në auditor	ECTS	Në auditor		
1 Lënda 1													
2 Lënda 2													
3 ...													
Totali		60											

- Mënyra e përcaktimit të krediteve (ECTS) për format e studimit, ndarja e orëve në auditor dhe jashtë auditorit për leksione, seminare, laboratore, praktika apo provime, detajohet nga secili pedagog në sylabusin e lëndës:⁷⁷

Plani mësimor i ndarë sipas Veprimtarive Formuese (A-F)

Veprimtaritë formuese grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Lëndë bazë të programit të studimit, që përcaktojnë formimin e përgjithshëm

⁶⁹ Anex VIII. Dok. 8.7. Shkresë 4153/1 prot, dt. 30. 07. 2003

⁷⁰ Anex VIII. Dok. 8.8. Urdhër Nr.273, dt.20.07.2015

⁷¹ Anex VIII. Dok. 8.9. Urdhër Nr. 281, dt. 04. 07. 2013

⁷² Anex VIII. Dok. 8.10.VKM Nr. 230, dt. 29. 05. 1992

⁷³ Anex VIII. Dok. 8.13. Urdhër Nr. 594, dt. 09. 12. 2011

⁷⁴ Anex VIII. Dok. 8.17. <https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit>

⁷⁵ Anex VIII. Dok. 8.19. <https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit-bachelor>

⁷⁶Anex VIII. Dok. 8.20. <https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit-master-profesional>

⁷⁷ Anex VIII.Dok.8.22. Model i planit mësimor të programeve të studimit.

- përgatitjen metodologjike dhe kulturën e përgjithshme;
- ii) Lëndë karakterizuese, që lidhen me veçoritë e programit të studimit dhe jepin një formim specifik, sipas karakteristikave të tij;
  - iii) Lëndë ndërdisiplinore dhe/ose integruese në një ose më shumë grupe disiplinash, të ngashme dhe/ose integruese me disiplinat karakterizuese, profile të programit dhe grup-lëndë me zgjedhje;
  - iv) Lëndë plotësuese, të fokusuara në përfimin e aftësive në gjuhë të huaj, aftësive informatike dhe telematike, aftësive komunikuese e prezantuese, aftësive që lehtësojnë hyrjen në tregun e punës dhe në praktikat profesionale të zhvilluara pranë subjekteve publike e private, sipas marrëveshjeve të përbashkëta, të nënshkruara për këtë qëllim;
  - v) Detyrime përmbyllëse, që lidhen me përgatitjen e tezës së diplomës ose me provimin përfundimtar.⁷⁸ sipas shembullit të mëposhtëm:

Tabela 11. Shembull i grupimit të veprimtarive formuese sipa kategorive

Tipi i veprimtarisë dhe simboli përkatës për të.	Fusha disiplinore apo veprimtari të tjera.	Kredite	Totali i krediteve
LËNDË BAZË -Përgatitje metodologjike dhe kulturë e përgjithshme. (Simboli: A)	Botanikë & Sistematikë Biologji Kimi e përgjithëshme Kimi organike Matematikë Fizikë Biokimi	6 5 5 5 4 4 4	33
LËNDË KARAKTERIZUESE. -Përgatitje për disiplinën shkencore. (Simboli: B)	Fiziologji e bimëve Ekologji Prodhim bimor Mikrobiologji bujqësore Të ushqyerit e bimëve Gjenetikë & Bioteknologji Përm. ujor & topografi bujqësore Perimtari Vreshtari Lultari Shkencat e tokës Mekanikë bujqësore I Mekanikë bujqësore II Entomologji Fitopatologji Bimët e arave I Bimët e arave II Pemtari	5 6 6 5 6 5 5 6 6 5 6 6 6 6 6 5 5	99

⁷⁸ Anex VIII. Dok. 8.23. VKM Nr.41, datë 24.1.2018 Për elementet e programeve të studimit të ofruara nga institucionet e arsimit të lartë- Shtojca nr.1. Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr. 6, Datë. 25/01/2018:

<https://qbz.gov.al/eli/fz/2018/6/0f1307ef-8573-422a-a092-6aa6d5e36e3e>

LËNDË NDËRDISIPLINORE/INTEGRUES E -Nëndisiplina, profile dhe grup lëndë me zgjedhje. (Simboli: C)	Bazat e prodhimit shtazor Bazat e ekonomisë së tregut Barërat e këqija Drejtim ferme Përmirësim gjenetik prodhim fare Teknologja e pas vjeljes Bujqësia dhe mjedis T.K.T e përpunimit & konservimit Erozioni & mbrojtja e tokave	5 5 4 3 5 3 3 3	28
LËNDË PLOTËSUESE -Gjuhë të huaja, njohuri informatike, praktika profesionale. (Simboli: D)	Inforamtikë e aplikuar Gjuhë e huaj Praktikë profesionale	5 5 3	13
DETÝRIME PERMBYLLESE (Simboli: E)	Teze diplôme / Provim diplome	7	7
Shuma			180

Tabela 12. Model plani mësimor i lidhur me personelin akademik përkatës

Për secilin program studimi, në rregullore plotësohet edhe plani mësimor i lidhur me personelin akademik përkatës⁷⁹ sipas shembullit të mëposhtëm.

PLANI MËSIMOR Bachelor Inxhinieri Agronomike 2018-2019

Nr	Lëndët	SEMESTRI						Tipi	Orë në auditor	Lektione	Seminarë	Laboratore	Orë Jashtë	Orë gjithsej	Frekuentimi	Kreditet	Pedagogët
		I	I	II	I	V	V										
1	Botanikë & Sistematikë	x						A	75	45	10	20	75	150	75%	6	Prof.as.dr.Irena Kallco Dr. Rezana Pengu
2	Biologji	x						A	60	30	26	4	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Irena Kallço
3	Kimi e përgjithëshm	x						A	60	30	10	20	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Irena Kallço Dr. Sultana Ajce
4	Kimi organike	x						A	60	30	10	20	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Irena Kallço Dr.Spiro Gjançi
5	Matematikë	x						A	45	30	15	-	55	100	75%	4	Prof.dr.Lorenc Ekonomi Dr.Ilir Palla
6	Fizikë	x						A	45	30	5	10	55	100	75%	4	Prof.dr.Lorenc Ekonomi Msc.Radiola Guliqani
7	Bazat e prodhimit shtazor	x						C	60	30	13	17	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Fehmi Xhemë
8	Fiziologjia e bimëve	x						B	60	38	7	15	65	125	75%	5	Prof.dr.Robert Damo Dr.Piro Icka
9	Ekologji	x						B	75	45	20	10	75	150	75%	6	Prof.as.dr.Robert Naçi
10	Bazat e ekonomisë së tregut	x						C	60	30	30	-	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Eleni Vangjeli Dr.Dorian Marku
11	Informatikë e aplikuar	x						D	60	30	30	-	65	125	75%	5	Prof.dr.Lorenc Ekonomi Dr.Marsel Kotori
12	Gjuhë e huaj	x	x					D	60	-	60	-	65	125	75%	5	Prof.as.dr. Pavillo Cicko Doc. Vasilika Pojani
13	Bazat e prodhimit bimor		x		x			B	75	45	20	10	75	150	75%	6	Prof.dr.Robert Damo Dr.Pirro Icka
14	Mikrobiologjia bujqësore		x					B	60	30	15	15	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Irena Kallco
15	Ushqimi		x					B	75	45	16	14	75	150	75%	6	Prof.dr.Robert Damo

⁷⁹ Anex VIII. Dok.8.24. Rregulloret e studimeve sipas ciklit dhe degëve. Plani mësimor i lidhur me personelin akademik

	bimëve																
16	Biokimi		x			A	45	30	5	10	55	100	75%	4	Dr. Spiro Gjanci		
17	Gjenetika &bioteknologji			x		B	60	30	30	-	65	125	75%	5	Prof.as.dr.Gjergji Papa		
18	Përmirësim ujor			x		B	60	30	10	20	65	125	75%	5	Dr. Pirro Icka		
19	Peritmatri		x			B	75	45	10	20	75	150	75%	6	Prof.as.dr.Nevruz Zeka		
20	Vreshtarri		x			B	75	45	10	20	75	150	75%	6	Prof.as.dr.Nikollaq Roshanji		
21	Barërat e këqija			x		C	60	30	15	15	40	100	75%	4	Prof.as.dr.Besnik Skënderasi		
22	Lultari			x		B	60	30	10	20	40	100	75%	4	Prof.as.dr.Ilir Niçko		
23	Shkenca tokës		x			B	75	45	10	20	75	150	75%	6	Prof.as.dr.Avni Spaholli		
24	Drejtim ferme			x		C	45	30	15	-	30	75	75%	3	Prof.as.dr.Eleni Vangjeli Dr. Dorian Marku		
25	Mekanikë bujqësore I				x	B	70	42	10	18	80	150	75%	6	Prof.as.dr.Pirro Veizi Ing.Bashkim Azisllari		
26	Mekanikë bujqësore II				x	B	65	39	10	16	60	125	75%	5	Prof.as.dr.Pirro Veizi Ing.Zoica Naco		
27	Entomologji			x		B	70	42	8	20	80	150	75%	6	Prof.as.dr.Robert Naçi		
28	Fitopatologji			x		B	70	42	9	19	80	150	75%	6	Prof.as.dr.Besnik Skënderasi		
29	Bimët e arave I			x		B	70	42	8	20	80	150	75%	6	Prof.as.dr.Gjergji mero Dr.Adrian Maho		
30	Bimët e arave II				x	B	65	39	12	14	60	125	75%	5	Prof.as.dr.Gjergji Mero		
31	Pemtari				x	B	65	39	6	20	80	125	75%	5	Prof.as.dr.Nikollaq Roshanji		
32	Përmirësim gjenetik prodh fare				x	C	65	39	14	12	60	125	75%	5	Prof.as.dr.Gjergji Papa		
	Lëndë me zgjedhje Lista A																
33	Teknologjia pas vjeljes			x		C	42	28	4	10	33	75	75%	3	Prof.as.dr.Ilir Nicko		
34	Bujqësia & mjedis			x		C	42	28	4	10	33	75	75%	3	Prof.dr.Robert Damo		
	Lëndë me zgjedhje Lista B																
35	Teknologjia e përp.&konse rv të prod.ushq				x	C	39	26	3	10	36	75	75%	3	Prof.as.dr.Gjergji Papa Msc. Fransi Kokojka		
36	Erozioni & mbrojtja tokave				x	C	39	26	3	10	36	75	75%	3	Prof.as.dr.Avni Spaholli		
41	Praktikë profesionale			x	x	D						75	75%	3	Grup pedagogesh		
42	Diploma			x		E						175	75%	7			
43	Gjithsej						2106	1181	48	43	2394	4500			180		

Syllabus-et për çdo lëndë

Për secilën lëndë/ modul hartohen syllabueset e saj me elemente standarde të përcaktuara me VKM.⁸⁰

Syllabuset përbajnjë këto elemente⁸¹:

I

Titullari /pedagogu i lëndës: (emri, titulli akademik, grada shkencore dhe nënshkrimi)

Ngarkesa: (numri i krediteve, numri i orëve mësimore në klasë, leksion dhe seminar, praktika etj.)

Tipologjia e lëndës:

⁸⁰ Anex VIII. Dok. 8.25. VKM Nr.41, datë 24.1.2018 Për elementet e programeve të studimit të ofruara nga institucionet e arsimit të lartë- Shtojca nr.2. Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr. 6, Datë. 25/01/2018:

<https://qbz.gov.al/eli/fz/2018/6/0f1307ef-8573-422a-a092-6aa6d5e36e3e>

⁸¹ Anex VIII. Dok. 8.26. Rregulloret e programeve të studimit për çdo cikël- Syllabuset

Viti akademik/semestri kur zhvillohet:

Lloji i lëndës: (e detyrueshme ose me zgjedhje)

Programi i studimit: (programi për të cilin ofrohet kjo lëndë)

Kodi i lëndës:

Adresa elektronike e titullarit/e pedagogut të lëndës:

II

PËRMBLEDHJE DHE REZULTATET E TË NXËNIT: (Përbledhja është një abstrakt që jep idenë e përgjithshme të kursit. Objektivat e lëndës janë synimet që lënda tenton të arrijë në përfundimi të saj, të cilat ndahen në njojuritë, aftësitë dhe kompetencat që studenti pritet të përvetësojë në përfundim të lëndës)

III

KONCEPTET THEMELORE: (janë koncepte e terma bazë mbi të cilat ndërtohet lënda)

- 1.
- 2.
3. ...

IV

TEMAT E LËNDËS shpjegimi (rreth një paragrafi) i çdo teme të leksionit sipas javëve, shoqëruar me literaturën përkatëse (të detajuar me faqe)

Tema I –

Tema II –

Tema III –

.....

V

FORMA E KONTROLLIT TË DIJEVE FREKUENTIMI: KONTROLLI I VAZHDUESHËM: (renditen format e vlerësimit të studentëve të shprehura si përqindje e notës përfundimtare: niveli i diskutimit në seminare, kolokiumi, provimi i ndërmjetëm, detyra e kursit dhe provimi përfundimtar etj.)

VI

LITERATURA (literatura paraqet listën e botimeve që studenti duhet të lexojë gjatë lëndës, e ndarë në) a) Literatura bazë e detyrueshme: b) Literatura e rekomanduar: VËREJTJE PËRFUNDIMTARE NGA PEDAGOGU I LËNDËS (hapësira ku pedagogu parashtron mendime, rekomandime, vërejtje, kufizime, rezerva që lidhen me zhvillimin e lëndës në fjalë gjatë vitit akademik, nëse ka)

Shembull i një modeli sylabusi jepet në tabelën e mëposhtme.

PROGRAMI I LËNDËS PËRMIRËSIM GJENETIK & PRODHIM FARE

Titullari /pedagogu i lëndës: Prof.as.dr. Gjergji Papa

Ngarkesa: 5 kredite, 39 leksione, 14 laboratore, 12 seminare

Tipologjia e lëndës: C

Viti akademik: 2018-2019, viti III, semestri VI

Lloji i lëndës: E detyrueshme

Programi i studimit: Inxhinieri agronomike

Kodi i lëndës:

Adresa elektronike e titullarit/e pedagogut të lëndës: E-mail: gjergjipapa@gmail.com

PËRMBLEDHJE DHE REZULTATET E TË NXËNIT:

Nëpërmjet kësaj lënde studentët do të njihen me:

1. Metodologjinë e përmirësimit gjenetik të bimëve nëpërmjet skemave aplikative, në themel të të cilave qëndrojnë ligjet bazë të gjenetikës mendeliane, të gjenetikës së populacioneve dhe gjenetikës sasiore.
2. Mënyrat dhe teknologjitë që aplikohen për prodhimin e farave elite dhe farave heteroze.
3. Metodat e seleksionimit dhe rregullat për të ruajtur farat nga degjenerimi bioekologjik.
4. Efektet pozitive që kanë farat me riprodhime të larta në prodhimin e kulturave bujqësore dhe në cilësitë fizike, kimike dhe teknologjike.

Nëpërmjet kësaj lënde studentëve u jepen konceptet kryesore të lëndës së Përmirësimit Gjenetik. Njohja me farën dhe rolin e saj në prodhimin bujqësor, strukturën dhe ndërtimin e saj, komponentët e industrisë së farës, koncepti i kultivarit, marketingu, kontrolli, karantina dhe ekstensioni i farës. Njohja me cilësitë gjenetike, analitike, fiziologjike, fizike dhe sanitare të farës, keqësimi i farës, mekanizmat biologjike të prodhimit të farës, përpunimi dhe standardizimi i parcelave të prodhimit të farës.

Të njohin mirë mënyrat e shumëzimit dhe seleksionimit të bimëve, seleksionimin e bimëve që shtohen vegjetativisht.

Të njohin mirë përmirësimin gjenetik dhe seleksionimin e kulturave kryesore bujqësore dhe teknologjinë e prodhimit të farës të grurit, elbit, misrit, panxharit, patates perimeve, bimëve foragjere, bimëve zbukuruese, pemëve frutore dhe agrumeve.

Në përfundim të lëndës studentët duhet të arrijnë këto rezultate të nxëni :

1. Të kenë mësuar konceptet bazë të përmirësimit gjenetik
2. Të kenë mësuar rëndësinë e përmirësimit gjenetik dhe seleksionimit të bimëve në prodhimin e kulturave bujqësore dhe në cilësitë fizike, kimike dhe teknologjike.
3. Të kenë marë njohuri teorike dhe praktike mbi teknikat e përmirësimit gjenetik të bimëve si dhe mënyrat dhe metodat e prodhimit të farave elite dhe heteroze.
4. Të kenë fituar shprehitë e duhura praktike për përmirësimin gjenetik, seleksionimin e bimëve të kultivuara, teknologjitet e prodhimit të farave dhe për kontrollin e cilësive të farës, për të lehtësuar punën e pavarur të tyre.

KONCEPTET THEMELORE:

Gjenetikë, përmirësim gjenetik, seleksionim, trashëgimi, ndryshueshmëri, strukturë gjenetike, ADN, kodi gjenetik, njësia e trashëgimisë, struktura e bërthamës, lidhje tipar-proteinë, gene, farë, kultivar, industri e farës, fuqi mbirëse, energji mbirëse, aftësi mbirëse fushore, gjumi i farës, keqësim i farës, pllenim, pjalmim, riprodhim aseksual, riprodhim seksual, bimë vetëpllenuese, bimë me pllenim të kryqëzuar, farë elite, hibrid, inbridingu, heterozia, mutacionet artificiale, poliploidia, populacion i egër, material fillestar, genotipi dhe fenotipi.

JAVA I. Përgjithësime për farat dhe industria e farës

3 orë

1. Fara dhe roli i saj në prodhimin bujqësor
2. Historiku i zhvillimit të aktivitetit të farave
3. Fara dhe kuptimi i saj në industrinë e farës
4. Struktura dhe ndërtimi i farës
5. Komponentët e industrisë së farës
6. Përmirësimi gjenetik
7. Koncepti i kultivarit (varietetit)
8. Vlerësimi i kultivarëve
9. Shumëzimi i farës
10. Marketingu dhe kontrolli i farës
11. Karantina dhe ekstensioni

Papa Gj. "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione. Kapitulli I, faqe 1-6 dhe Kapitulli II, faqe 1-7.

Laborator: Organizimi i fushës të përmirësimit gjenetik të bimëve.

1 orë

Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 5-7.

Laborator: Klasifikimi i treguesve biologjikë, morfologjikë dhe të prodhimit në materialin fillestar në grurë.

1 orë

Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 8-10.

JAVA II. Cilësia e farës

3 orë

1. Cilat janë cilësitë e farës

2. Cilësitë gjenetike të farës	
3. Cilësitë analitike të farës	
4. Cilësitë fiziologjike të farës	
4.1. Fuqia mbirëse	
4.2. Energja mbirëse	
4.3. Aftësia mbirëse fushore	
5. Cilësitë fizike të farës	
5.1. Madhësia e farës	
5.2. Uniformiteti i farës	
5.3. Forma e farës	
5.4. Mbushja e farës (plotshmëria)	
5.5. Përbajtja e lagështisë në farë	
6. Cilësitë sanitare të farës	
Papa Gj. "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione. Kapitulli III, faqe 1-8.	1 orë
Laborator: Prodhimi i farës elite të grurit.	
Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 11-13.	1 orë
Seminar: Tema 1	
 JAVA III. Keqësimi i cilësive të farës	3 orë
1. Konceptet e keqësimit të farës	
2. Simptomat e keqësimit të farës	
3. Shkaqet e keqësimit të farës	
4. Faktorët që ndikojnë në periudhën e jetës së farave	
4.1. Lagështia relative dhe temperatura	
4.2. Faktorët gjenetikë	
4.3. Prania e mikroflorës	
4.4. Dëmtimi mekanik	
4.5. Pjekja e farave	
Papa Gj. "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione. Kapitulli IV, faqe 1-6.	
Laborator: Teknika e kryqëzimit të misrit	1 orë
Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 14-17.	
Seminar: Tema 2	1 orë
 JAVA IV. Prodhimi i farës	3 orë
1. Aspektet biologjike të prodhimit të farës	
2. Mekanizmat biologjike të prodhimit të farës	
2.1. Riprodhimi asekual (vegetativ)	
2.2. Riprodhimi seksual (nëpërmjet farës)	
2.3. Pllenimi nëpërmjet erës	
2.4. Pllenimi për kulturat hibride	
2.5. Pjalmimi nëpërmjet insekteve	
2.6. Mëjanimi i pjalmit të huaj	
3. Zhvillimi, pjekja, gjumi dhe mbirja e farës	
3.1. Formimi dhe zhvillimi i farës	
3.2. Pjekja e farës	
3.3. Efektet ambientale në formimin e farës	
3.4. Gjumi i farës	
3.5. Mbirja e farës	
4. Kërkesat klimatike për shumëzimin e farave	
4.1. Temperatura	
4.2. Reshjet	

4.3. Drita 4.4. Era 5. Agroteknika që zbatohet në parcelat e prodhimit të farës 5.1. Toka 5.2. Parabima 5.3. Plehërimi 5.4. Përgatitja e tokës dhe mbjellja 5.5. Ujitja 5.6. Luftimi i sëmundjeve, dëmtuesve dhe barërave të këqija 5.7. Pastrimi i parcelave të farës 6. Përpunimi dhe standardizimi i prodhimit të farës 6.1. Tharja e farës 6.2. pastrimi i farës 6.3. Klasifikimi i farës (triorimi) 6.4. Pérzierja e farës 6.5. Peletimi i farave 6.6. Ambalazhimi i farave 6.7. Etiketimi i farës Papa Gj. "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione. Kapitulli V, faqe 1-22. Laborator: Teknika e kryqëzimit të domates. 1 orë Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 18-20. Seminar: Tema 3 1 orë JAVA V. Përmirësimi gjenetik 3 orë 1. Qëllimi i përmirësimit gjenetik dhe objekti i kësaj shkence 2. Terminologjia e gjenetikës moderne 3. Mënyrat e shumëzimit të bimëve 3.1. Shumëzimi seksual 3.2. Rekombinacionet dhe krosingoveri 3.3. Teknologjia e ADN-së rekombinante 3.4. Shumëzimi joseksual 3.5. Kulturat vetëpllenuese 4. Metodat e përmirësimit gjenetik 4.1. Teoria e "linjës së pastër" 4.2. Hibridizimi 4.3. Metoda e rikryqëzimeve (Backcross method) 4.4. Shembuj të zbatimit të rikryqëzimeve Papa Gj. "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione. Kapitulli VI, faqe 1-15. Laborator: Aprobimi i ngastrave të farës të grurit dhe misrit 1 orë Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë. Faqe 21-27. Seminar: Tema 4 1 orë JAVA VI. Mënyrat e seleksionimit të bimëve 3 orë 1. Zgjedhja nga populacionet e egra 2. Burimet e materialit fillestar 3. Grumbullimi i materialit fillestar 4. Seleksionimi për rritjen e rendimentit 4.1. Vlerësimi i produktivitetit 4.2. Vlerësimi për gjatësinë e periudhës vegjetative 4.3. Vlerësimi për qëndrueshmërinë ndaj rrëzimit 4.4. Vlerësimi për qëndrueshmërinë ndaj dimrit. 4.5. Vlerësimi për qëndrueshmërinë ndaj thatësirës	
---	--

<p>4.6. Vlerësimi për qëndrueshmërinë ndaj sëmundjeve dhe dëmtuesve</p> <p>5. Seleksionimi i bimëve që shtohen vegjetativisht</p> <p>5.1. Përgjithësime mbi bimët që shtohen vegjetativisht</p> <p>5.2. Hibridizimi seksual</p> <p>5.3. Hibridizimi i largët</p> <p>5.4. Seleksionimi klonal</p> <p>5.5. Seleksionimi mutacional</p> <p>5.6. Seleksionimi vegjetativ nëpërmjet hibridizimit</p> <p>5.7. Kulturat “in vitro”</p> <p>Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli VII, faqe 1-16.</p> <p>Laborator: Aprobimi i ngastrave të farës të domates, patates dhe jonxhës.</p> <p>Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 28-33.</p> <p>Seminar: Tema 5</p>	1 orë
<p>JAVA VII. Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i grurit dhe elbit</p> <p>1. Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i grurit</p> <p>1.1. Objektivat e përmirësimit gjenetik</p> <p>1.2. Metodat e seleksionimit</p> <p>1.3. Grurërat hibride</p> <p>2. Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i grurit të fortë</p> <p>2.1. Veçoritë teknologjike</p> <p>2.2. Karakteristikat biokimike</p> <p>2.3. Qelquriteti</p> <p>2.4. Objektivat e përmirësimit gjenetik</p> <p>3. Prodhimi i farës të grurit</p> <p>4. Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i elbit</p> <p>4.1. Objektivat e përmirësimit gjenetik</p> <p>4.2. Metodat e seleksionimit</p> <p>5. Prodhimi i farës të elbit</p> <p>Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli VIII, faqe 1-15.</p> <p>Laborator: Testimi i farës</p> <p>Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 35.</p> <p>Seminar: Tema 6</p>	3 orë
<p>JAVA VIII. Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i farës të misrit</p> <p>3 orë</p> <p>1. Vlera ekonomike dhe kulturale</p> <p>2. Biologjia florale dhe sistemi i riprodhimit</p> <p>3. Tipet e varietesë</p> <p>4. Metodat e seleksionimit</p> <p>4.1. Metodat gjenealogjike dhe seleksionimi rekurent</p> <p>4.2. Adaptimi ndaj mjedisit dhe hershmërisë</p> <p>4.3. Kërkimi i genotipeve me zhvillim e rritje të shpejtë</p> <p>5. Seleksionimi për silazh</p> <p>5.1. Përmirësimi i prodhimit të biomassës</p> <p>5.2. Përmirësimi i vlerës ushqimore</p> <p>6. Prodhimi i farës të misrit</p> <p>Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli IX, faqe 1-9.</p> <p>Laborator: Mostrat në procesin e testimit të farës</p> <p>Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 36-39.</p> <p>Seminar: Tema 7</p>	1 orë

JAVA IX. Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i farës të panxharit 3 orë

1. Indeksi i species dhe evolucioni
2. Karakteristikat citologjike
3. Tipet e varietesë dhe metodat e seleksionimit
  - 3.1. Rendimenti në sheqer për Ha
  - 3.2. Kriteret e cilësisë teknologjike
4. Prodhimi i farës të panxharit

Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli X, faqe 1-7.

Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i farës të patates

1. Përshkrimi biologjik i species
2. Resurset gjenetike
3. Tipet e varietesë dhe metodat e seleksionimit
  - 3.1. *Krijimi i varietetit*
  - 3.2. *Seleksionimi në nivele ploidie*
4. Bioteknologjia e bimës së patates
5. Objektivat e përmirësimit
  - 5.1. *Kriteret e adaptimit*
  - 5.2. *Kriteret e cilësisë*
  - 5.3. *Rezistenza ndaj parazitëve*
6. Degjenerimi ekologjik i bimës së patates
7. Prodhimi i farës të patates.

Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XI, faqe 1-8.

Laborator: Testimi i pastërtisë së farës

1 orë

Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 40-41.

Seminar: Tema 8

1 orë

JAVA X. Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i farës të perim 3 orë

1. Diversiteti i specieve të kultivuara
2. Probleme të përmirësimit gjenetik të specieve perimore
3. Evolucioni i tipeve varietale
4. Objektivat e përmirësimit gjenetik
5. Tipet e varieteteve dhe metodat e seleksionimit të domates
6. Prodhimi i farës në bimët perimore

Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XII, faqe 1-8.

Laborator: Testimi i mbirjes së farës

1 orë

Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 42-44.

Seminar: Tema 9

1 orë

JAVA XI. Përmirësimi gjenetik, seleksionimi dhe prodhimi i farës të bimëve foragjere 3 orë

1. Interesi i grupspecieve
2. Evolucioni dhe diversiteti gjenetik
3. Objektivat e përmirësimit gjenetik
4. Metodat e seleksionimit
5. Prodhimi i farës të bimëve foragjere

Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XIII, faqe 1-11.

Laborator: Verifikimi i specieve dhe kultivarëve

1 orë

Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 45-48.

Seminar: Tema 10

1 orë

JAVA XII. Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i bimëve zbukuruese	3 orë
1. Tulipani	
1.1. Përgjithësime mbi gjininë, karakteristikat botanike dhe cikli vjetor	
1.2. Resurset gjenetike	
1.3. Objektivat e përmirësimit gjenetik	
2. Gladiola	
2.1. Karakteristikat botanike, cikli vjetor, sistemet e riprodhimit dhe biologja florale	
2.2. Resurset gjenetike	
2.3. Objektivat e përmirësimit gjenetik	
Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XIV, faqe 1-8.	
Laborator: Përcaktimi i përbajtjes së lagështisë të farave	1 orë
Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 49-50.	
Seminar: Tema 11	1 orë
JAVA XIII. Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i pemëve frutore	3 orë
1. Paraqitje e përgjithshme	
2. Objektivat e përmirësimit gjenetik	
3. Metodat e seleksionimit	
Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XV, faqe 1-6.	
Përmirësimi gjenetik dhe seleksionimi i agrumeve	
1. Taksonomia dhe densiteti gjenetik	
2. Karakteristikat citogenetike	
3. Resurset gjenetike	
4. Objektivat e përmirësimit gjenetik	
5. Metodat e seleksionimit	
Papa Gj, “Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Leksione. Kapitulli XVI, faqe 1-6.	
Laborator: Përcaktimi i peshës të farës	1 orë
Papa Gj. “Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare”, Dispencë. Faqe 51.	
Seminar: Tema 12 + 13	1 orë

FORMA E KONTROLLIT TË DIJEVE

FREKUENTIMI: Jo më pak se 75% të orëve mësimore

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Laboratore 1-50 %

Seminare 1-50 %

Lënda do te jepet provim me shkrim, në fund të semestrit

Vlerësimi përfundimtar: 1-100 pikë

30 pikë nga vlerësimi i vazduar (pjessmarja në mësim 1-10 pikë, vlerësimi në seminar 1-10 pikë, aktivizimi në laboratore 1-10 pikë)

70 pikë nga provimi përfundimtar.

1-40 pikë - nota 4, 41-50 pikë - nota 5, 51-60 pikë - nota 6, 61-70 pikë - nota 7, 71-80 pikë - nota 8, 81-90 pikë - nota 9, 91-100 pikë - nota 10

LITERATURA

Literatura bazë e detyrueshme:

1. Papa Gj, "Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Leksione.
2. Papa Gj. "Praktikum Përmirësim gjenetik & Prodhim fare", Dispencë.
3. Materiale në PoëerPoint

Literatura e rekomanduar:

- Ibraliu Alban: Gjenetika, 2016
Salillari A: Gjenetika, 2003
Çabej N, Shehu B: Gjenetika, 1998
Ballauri I: Gjenetika, 1985
Zhitia O, Hoxha S, Sulovari H: Përmirësimi gjenetik i bimëve, 2003
Salillari A, Hoxha S, Çeko A, Rusinovci I, Hodaj B: Fara, 2004
Salillari A, Hoxha S, Demiri H: Fara dhe teknologja e saj, 1998
Gatte A: Përmirësimi i bimëve të kultivuara, 1995
Zhakob F: "La connaissance vivante de monde", 1984
Grup autorësh: "L'amélioration des plantes cultives", 1995
Përmeti M: Seleksionimi i bimëve, 1980
Xhuveli L: Përmirësimi gjenetik i bimëve, 1987
Kume K, Shima Xh: Eksperimentimi shkencor në bujqësi, 1987
Grup autorësh: Fara dhe teknologja e saj, 1998
Grup autorësh: Gruri dhe përmirësimi i tij, 1975
Gathe Th: L'écophysiologie de blé, 1994
Brigs I. E: Barley, 1995
Naum H. I: Haploide d'hordeum vulgare, 1976
Teneqexhi K: Bima e elbit, 1998
Jestin L: Les variations de la teneur en protéine brutes chez l'orge selon de la variété et le milieu, 1974
Ballauri I: Panxhar sheqeri, 1987
Brian C: La betterave sucrière, 1991
Desprez M: Progrès qualitatifs et sélection de la betterave sucrière, 1984
Grup autorësh: La pomme de terre, 1995
Meçollari E: Bima e patates, 1980

VËREJTJE PËRFUNDIMTARE NGA PEDAGOGU I LËNDËS

Vlerësimi sipas Standardeve

Standartet/kriteret	Përbushja e standardeve
I - PROGRAMET E STUDIMIT TË OFRUARA	
Standardi I. 1 - Institucioni ofron programe studimesh në përpunhje me misionin dhe qëllimin e tij.	
Kriteri 1 Institucioni ofron programe të akredituara të studimeve, të organizuara në module dhe të vlerësuara në kredite, sipas Sistemit European të Transferimit dhe Grumbullimit të Krediteve (ECTS); Kriteri 2 Sasia mesatare e krediteve të grumbulluara gjatë një viti nga një student që ndjek një program studimi me kohë të plotë është 60 kredite;	UNIKO është institucion i akredituar për një periudhë 5 vjeçare ⁸² . Programet që ofrohen në FB janë programe të licensuara me VKM ose Urdhër të MASR-së. ⁸³

⁸² Anex VIII. Dok. 8.27. <https://www.unkorce.edu.al/sq/article/akreditimi-institucional>

	<p>Programet janë të organizuara në përputhje me udhëzimet e MASR-ja dhe lëndët e modulet vlerësohen me kredite ECTS. Ngarkesa vjetore është 60 kredite, e ndarë në mënyrë të balancuar mes dy semestrave. Programet ofrohen me kohë të plotë.⁸⁴</p>
II - ORGANIZIMI, DREJTIMI DHE ADMINISTRIMI I PROGRAMeve TË STUDIMIT	
Standardi II.4 - Programet e studimit të ciklit të parë janë të detajuara dhe informuese.	<p>Kriteri 1 Njësitë kryesore, përgjegjëse për një program studimi të ciklit të parë, jalin informacionet e nevojshme për përmbytjen e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Njësitë kryesore, përgjegjëse për një program studimi të ciklit të parë, jalin informacionet e nevojshme për lëndët me zgjedhje apo të detyruara për semestër;</p> <p>Kriteri 3 Njësitë kryesore, përgjegjëse për një program studimi të ciklit të parë, jalin informacionet e nevojshme për ngarkesën mësimore, orët në auditor, frekuentimin/ ndjekjen e programeve;</p> <p>Kriteri 4 Njësitë kryesore, përgjegjëse për një program studimi të ciklit të parë, jalin informacionet e nevojshme për syllabuset e detajuara për se cilën lëndë, për praktikat, ushtrimet apo orët e laboratorit, etj.</p> <p>Konkluzionet e GVB: GVB vlerëson se studentët marrin të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me programin e studimit dhe lëndët e modulet e tij. Çdo fillim viti atyre u vihet në dispozicion program i lëndëve që ofrohen (silabuset). Këto programe afishohen nga departamenti në vende të dukshme. Të dhënat e detajuara për programin e studimeve gjenden edhe në faqen e internetit të universitetit www.unkorce.edu.al Konstatohet një ndarje e balancuar e ngarkesës mësimore nëpër semestra dhe nga njëri vit në tjetrin. Lëndët gjithashtu janë të organizuara në tipologji, ku lëndët e një karakteri të mirëfilltë teorik kanë më shumë leksione në auditor, ndërsa lëndët me karakter praktik kanë ngarkesë më të lartë të orëve të seminarit dhe orëve për projekte/detyra/ushtrime. Ky organizim shërben për të rritur nivelin e mësimnxënies së studentëve, pasi lehtëson përvetësimin e informacionit, duke iu përshtatur natyrës së lëndës.</p>

8. Mësimdhënia

Pjesa pëershkrimore

Terma reference: organizimi i mësimdhënies, format e mësimdhënies, ngarkesa dhe cilësia e realizimit, kontrolli i njojurive të studentëve, metodat e mësimdhënies, teknologjitet e mësimdhënies, vlerësimi i brendshëm i mësimdhënies, aktivizimi i studentëve në komponentët e aktivitetit të njësiesë etj.

Elementet që përbëjnë strukturën e programeve të studimit, të ofruara nga IAL-të, konsistojnë në:

- a) kreditet, sipas Sistemit Evropian të Transferimit të Krediteve (ECTS);
- b) kontrollin e dijeve dhe instrumentet e vlerësimit;

⁸³ Anex VIII. Dok. 8.28. Dokument përbledhës që përmban VKM apo Urdhrat e hapjes të programeve të studimit të FB në UNIKO

⁸⁴ Anex VIII. Dok. 8.29. Rregulloret e programeve të studimit sipas degëve

⁸⁵ Anex VIII. Dok. 8.30. [https://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit](http://www.unkorce.edu.al/sq/programet-e-studimit)

⁸⁶ Anex VIII. Dok. 8.31. Rregulloret e programeve të studimit sipas degëve. Model syllabusi për lëndën për secilin cikël studimi

- c) objektivat formues dhe kompetencat profesionale;
- ç) veprimitaritë formuese dhe komponentët mësimorë të programit të studimit;
- d) kategoritë e veprimitarive formuese, që karakterizojnë një program studimi;
- dh) planin mësimor;
- e) programin lëndor (Syllabus-et);
- ë) kreditet sipas ECTS-së

Një krediti i korrespondojnë 25 (njëzet e pesë) orë mësimore pune të studentit. Sasia mesatare e punës së kryer gjatë një viti studimesh, nga një student me kohë të plotë, është 60 (gjashtëdhjetë) kredite ose 1 500 (një mijë e pesëqind) orë mësimore pune të studentit, të cilat përfshijnë orë në auditor dhe orë pune të pavarur të tij. Orët për punë të pavarur të studentit zënë jo më pak se gjysmën e fondit të përgjithshëm të 1 500 (një mijë e pesëqind) orëve mësimore vjetore. Ngarkesa mësimore javore në auditor, për leksione, seminare, ushtrime e laboratorë, forma të kontrollit të vazhdueshëm dhe seanca të praktikave të zhvilluara në auditor, është deri në 25 (njëzet e pesë) orë mësimore 50-minutëshe. Kreditet korresponduese për çdo veprimitari formuese fitohen nga studentët vetëm për vlerësim pozitiv, në verifikimin përfundimtar të dijeve të fituara prej tyre. Për vlerësimin e dijeve të përfituarë përdoren forma të ndryshme kontrolli, që kombinojnë vlerësimin e vazhdueshëm me atë përfundimtar (i cili mund të jetë provim, por jo vetëm).

Kontrolli i dijeve realizohet nëpërmjet testimeve me shkrim e me gojë, eseve, detyrave të kursit, punëve në grup, projekteve, prezantimeve, performancave artistike, praktikave dhe tezave të diplomave. Kontrolli i dijeve shërben për vlerësimin e progresit të studentit dhe mat përvetësimin e objektivave formues e të kompetencave profesionale të programit nga student. Kriteri i vlerësimit pëershruan atë çfarë pritet të bëhet nga studenti dhe në çfarë niveli, me qëllim demonstrimin e arritjeve të objektivave formues dhe të kompetencave profesionale.

Veprimitaritë formuese, që karakterizojnë një program studimi, përbëhen nga komponentët mësimorë, të cilët ndahen në:

1. mësim në auditor, si leksione, seminare, lëndë individuale artistike, ushtrime, laboratorë, forma të kontrollit të vazhdueshëm dhe seanca të praktikave profesionale, të zhvilluara në auditor;
2. studim individual, si studim e punim relacionesh, detyrash apo projektesh;
3. përgatitje për provime;
4. përgatitje e tezës së diplomës;
5. veprimitari të tjera, si praktika profesionale, praktika në terren apo stazh pranë subjekteve publike ose private.

Ndarja e orëve mësimore në auditor në orë për leksione, seminare, ushtrime e laboratorë për çdo disiplinë, përcaktohet në planin mësimor të programit të studimit, në bazë të krediteve që ka secila disiplinë.

Studentëve, në përfundim të programit të studimit, u përllogaritet nota mesatare e ponderuar, që merr në konsideratë edhe kreditet respektive për çdo disiplinë apo veprimitari tjetër formuese.

Programi i studimit përbëhet nga veprimitari formuese, të cilat realizohen me kredite ECTS.

Veprimitaritë formuese grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- i) Lëndë bazë të programit të studimit, që përcaktojnë formimin e përgjithshëm, përgatitjen metodologjike dhe kulturën e përgjithshme;
- ii) Lëndë karakterizuese, që lidhen me veçoritë e programit të studimit dhe jalin një formim specifik, sipas karakteristikave të tij;
- iii) Lëndë ndërdisiplinore dhe/ose integruese në një ose më shumë grupe disiplinash, të ngjashme dhe/ose integruese me disiplinat karakterizuese, profile të programit dhe grup-lëndë me zgjedhje;
- iv) Lëndë plotësuese, të fokusuarë në përfshimin e aftësive në gjuhë të huaj, aftësive informatike dhe telematike, aftësive komunikuese e prezantuese, aftësive që lehtësojnë hyrjen në tregun e punës dhe në praktikat profesionale të zhvilluara pranë subjekteve publike e private, sipas marrëveshjeve të përbashkëta, të nënshruara për këtë qëllim;
- v) Detyrime përmbyllëse, që lidhen me përgatitjen e tezës së diplomës ose me provimin përfundimtar.

Veprimitaritë formuese mund të janë:

- i) të detyrueshme;
- ii) të zgjedhura nga vetë studentët, ndërmjet atyre të ofruara nga institucioni, dhe koherente me programin e studimit, të realizuara këto gjatë viteve akademike të programit të studimit.

Tregues të matshëm:

- Ngarkesa totale në auditor për Format e mësimdhënies në programet e studimit.

Programi i Studimit 2-vjeçar : Menaxhimi i Biznesit Bujqësor	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	819
Seminare	403
Laboratore/ Ushtrime	117
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	125
Studim individual	1536
Në total	3000

Programi i Studimit 2-vjeçar : Menaxhimi Veterinar	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	634
Seminare	216
Laboratore/ Ushtrime	548
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	300
Studim individual	1302
Në total	3000

Programi i Studimit 2-vjeçar : Teknika të prodhimit të farave dhe fidanëve	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	765
Seminare	282
Laboratore/ Ushtrime	312
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	100
Studim individual	1541
Në total	3000

Programi i Studimit : Bachelor Inxhinieri Agronomike	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	1235
Seminare	493
Laboratore/ Ushtrime	459
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	
Studim individual	2397
Në total	4500

Programi i Studimit : Bachelor Agrobiznes	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	1344
Seminare	621
Laboratore/ Ushtrime	84
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	
Studim individual	2451
Në total	4500

Programi i Studimit : Bachelor Mjekesi e Bimeve dhe Hortikulture	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	1114
Seminare	411
Laboratore/ Ushtrime	467
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	
Studim individual	2508
Në total	4500

Programi i Studimit : Bachelor Agroushqim	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	1174
Seminare	473.5
Laboratore/ Ushtrime	460.5
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	
Studim individual	2374
Në total	4500

Programi i Studimit : “Master Profesional” Zhvillim i Integruar Rural (60 ETSC)	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	370
Seminare	176
Ushtrime	
Laboratore	
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	50
Studim individual	904
Në total	1500

Programi i Studimit : “Master Profesional” Ciësia dhe siguria ushqimore (60 ETSC)	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	353
Seminare	202
Ushtrime	
Laboratore	
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	50
Studim individual	895
Në total	1500

Programi i Studimit : “Master Profesional” Inxhinieri Agrare, Profili Hortikultur (60 ETSC)	
Format e mësimdhënies	Orët totale në auditor
Leksione	437
Seminare	257
Ushtrime	
Laboratore	
Praktikë lëndore	
Praktikë profesionale	50
Studim individual	756
Në total	1500

Format e kontrollit të njojurive

Kontrolli i dijeve realizohet nëpërmjet testimeve me shkrim e me gojë, eseve, detyrave të kursit, punëve në grup, projekteve, prezantimeve, performancave artistike, praktikave dhe tezave të diplomave. Kontrolli i dijeve shërben për vlerësimin e progresit të studentit dhe mat përvetësimin e objektivave formuese të kompetencave profesionale të programit nga studenti. Kriteri i vlerësimit pëershruan atë çfarë pritet të bëhet nga studenti dhe në çfarë niveli, me qëllim demonstrimin e arritjeve të objektivave formues dhe të kompetencave profesionale. Pesha e vlerësimit të vazhduar me vlerësimin përfundimtar qëndron në raportet 30% me 70%. Elementet specifikë dhe pasha që zënë ato në vlerësimin e vazhduar pëershruhen në syllabuset e lëndëve nga secili pedagog dhe miratohet që në fillim të vitit nga përgjegjësi i departamentit i cili miraton këtë syllabus. Këto raporte ndryshojnë në varësi të llojit të lëndës dhe programit të studimit.^{87,88}

9. Studentët

Pjesa përshkrimore

Termi reference: procedurat e pranimit të studentëve, cilësia në hyrje e studentëve, numri i studentëve në hyrje dhe në dalje në vite, koha mesatare e zgjatjes së studimeve, kalueshmëria e studentëve dhe problemet që lidhen me të, statistika, punësimi i të diplomuarve, komunikimi me ish-studentët e diplomuar, informimi i studentëve.

Në programet e studimit, të ofruara në FB, pranohen për t'u regjistruar shtetasit shqiptarë ose të huaj që plotësojnë këto kushte:

- a. Vërtetojnë me dokument zyrtar zotërimin e dëftesës së pjekurisë ose të diplomës përkatëse të shoqëruar me certifikatën e notave që bën të mundur regjistrimin në programin e studimit, sipas legjislacionit në fuqi dhe sipas rregullores së programit të studimit përkatës;
- b. Dorëzojnë dokumentet e nevojshme sipas përcaktimeve të fakultetit;
- c. Plotësojnë të gjitha kriteret e pranimit të përcaktuara nga organet drejtuese të FB-is;
- d. Shtetasit shqiptarë që kanë përfunduar shkollën e mesme jashtë vendit, duhet të ndjekin procedurën e njohjes së diplomës në MASR, në përputhje me legjislacionin në fuqi.
- e. Kryejnë pagimin e tarifës së caktuar vjetore dhe/ose të plotë sipas kushteve dhe përcaktimeve të vendosura nga SA;

Rendita e kandidatëve fitues, bazohet në Nenin 76, të Ligjit nr. 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”, dhe realizohet nga komisioni i ngritur pranë Departamentit

Në FB ofrohen lloje të ndryshme bursash, si bursa sociale për shtresat në nevojë, bursa të pjesshme, bursa ekselence për studentët me rezultate të larta gjatë studimeve etj.⁸⁹

⁸⁷ Anex VIII. Dok. 8.32. Rregulloret e programeve të studimit sipas degëve . Model syllabusi për lëndën për secilin cikël studimi

⁸⁸ Anex VIII. Dok. 8.33. VKM Nr.41, datë 24.1.2018 Për elementet e programeve të studimit të ofruara nga institucionet e arsimit të lartë- Shtojca nr.2. Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr. 6, Datë. 25/01/2018:

<https://qbz.gov.al/eli/fz/2018/6/0f1307ef-8573-422a-a092-6aa6d5e36e3e>

⁸⁹ Anex IX. Dok. 9.1. <https://www.unkorce.edu.al/sq/pranime-ne-universitet>

Vlerësimi sipas Standardeve

Standartet/kriteret	Përbushja e standardeve
IV - INSTITUCIONI MBRON TË DREJTAT E STUDENTËVE	
Standardi IV.1 - Institucioni ndjek një politikë të mirëpritjes së studentëve të rinj.	
<p>Kriteri 1 Pranimi në ciklin e parë të studimeve bëhet në përputhje me ligjin nr. 9741, datë 21.5.2007, “Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe aktet nënligjore në fuqi. Kriteri 2 Institucioni i Arsimit të Lartë propozon kriteret të veçanta për përgjedhjen e kandidatëve, të cilët kanë mbaruar Maturën Shtetërore, për t'u pranuar në ciklin e parë të studimeve.</p>	<p>Renditja e kandidatëve fitues, bazohet në Nenin 76, të Ligit nr. 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”, dhe realizohet nga komisioni i ngritur pranë Departamentit.⁹⁰</p> <p>Në raste e degë të caktuara departamentet vendosin kriteret shesë për pranimin e kandidatëve. Të gjitha kriteret bëhen publike për kandidatët⁹¹ dhe janë të shpallura në faqen zyrtare të institucionit.⁹²</p>
Standardi IV.2 - Institucioni informon studentët në lidhje me politikat e punësimit.	
<p>Kriteri 1 Studentët informohen në mënyrë të detajuar për programin e studimit, organizimin dhe kohëzgjatjen e programeve të studimeve;</p> <p>Kriteri 2 Studentët vlerësojnë pedagogun e çdo lende, në përfundim të semestrit;</p> <p>Kriteri 3 Studentëve u ofrohet shërbimi i këshillimit të karrierës;</p> <p>Kriteri 4 Studentët informohen mbi mundësitë për punësim pas diplomimit në këtë program studimi.</p>	<p>Para periudhës së aplikimit për regjistrim FB vë në dispozicion të maturantëve të interesuar për të vazhdur studimet e larta, grupe pedagogësh, sipas një grafiku, të cilët jepin të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me organizimin e programit të studimeve, kohëzgjatjen e tyre, rregulloren e universitetit, mundësitë e punësimit, mundësitë e transferimit të studimeve në institucionet tjera brenda ose jashtë vendit.</p> <p>Në fakultet organizohen edhe ditë të hapura me maturantët për të informuar rrëth programeve të stusimit, këshillimit të karrierës dhe mundësitë për punësim pas diplomimit⁹³ si dhe veprimitari të ndryshme promovuese për programet e studimit.^{94,95}</p> <p>Departamentet nëpërmjet veprimitarive konkrete bashkëpunuese me shkolla të mesmë të qyetit realizojnë promovimin e fakultetit dhe programeve që ofron ai.⁹⁶</p> <p>Të gjitha kriteret bëhen publike për kandidatët dhe janë të shpallura në faqen zyrtare të institucionit⁹⁷.</p> <p>Studentët kanë mundësi për të bërë vlerësimin e pedagogëve për elementet të cilësisë së mësimdhënies, komunikimit etj, nëpërmjet pyetësorit studentor që zhvillohet në mënyrë anonime dhe online prej tyre sipas një kalendari vepritarish⁹⁸. Studentët bëhen pjesë e takime informuese nga ASCAL lidhur me sondazhin kombëtar të studentëve.⁹⁹</p>
Standardi IV.3 - Institucioni disponon statistika në lidhje me numrin e studentëve që ndjekin Programet e studimit të ciklit të parë.	

⁹⁰ Anex IX. Dok. 9.2. Shembull i praktikës së ngritjes dhe funksionimit të Komisionid *ad hoc* pranë Departamenteve për renditjen e kandidatëve fitues në programet e studimit.

⁹¹ Anex IX. Dok. 9.3. Fletëpalosje për informimin e maturantëve.

⁹² Anex IX. Dok. 9.4. <https://www.unkorce.edu.al/sq/pranime-ne-universitet>

⁹³ Anex IX. Dok. 9.5. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/universiteti-%E2%80%9Cfan-s-noli%E2%80%9D-takime-me-maturant%C3%ABt-p%C3%ABr-k%C3%ABshillimin-e-karrier%C3%ABs>

⁹⁴ Anex IX. Dok. 9.6.

⁹⁵ Anex IX. Dok. 9.7.

⁹⁶ Anex IX. Dok. 9.8.

⁹⁷ Anex IX. Dok. 9.9. <https://www.unkorce.edu.al/sq/pranime-ne-universitet>

⁹⁸ Anex IX. Dok. 9.10. <https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/2017-2018%20PLANI%20SKSC.pdf>

⁹⁹ Anex IX. Dok. 9.11. <https://www.unkorce.edu.al/content/%E2%80%9Csondazhi-kombetar-i-student%C3%ABve-2017-2018%E2%80%9D-takim-informues-nga-agjencia-e-sigurimit-t%C3%ABs>

<p>Kriteri 1 Institucioni disponon statistika vjetore për numrin e të diplomuarve, në ciklin e parë;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni disponon statistika vjetore për numrin e studentëve të regjistruar në Programet e studimit të ciklit të parë, tërheqjet nga programi, si dhe largimet para përfundimit të programeve apo mospërfundimin me sukses të vitit akademiknë të cilin zhvillohet programi i studimeve;</p> <p>Kriteri 3 Institucion disponon të dhëna për ecurinë e studentëve gjatë zhvillimit të programeve të studimeve që nga pranimi, deri në diplomim.</p>	<p>Në UNIKO është ngritur Drejtoria e Burimeve Njerëzore, Komunikimit dhe Promocionit, ku Sektori i Teknologjisë së Informacionit dhe Statistikës dhe Sektori Juridik dhe Arkiv-Protokollit janë përgjegjës përpunimin e statistikave në nivel institucional, duke u koordinuar me Sekretarië Mësimore të fakulteteve dhe Zyrën e Burimeve Njerëzore dhe Zyrën e Financës. Universiteti mban rekorde të detajuara në lidhje me studentët e regjistruar, studentët me bursë, studentët e transferuar, ata që kanë ndërprerë studimet për një periudhë afatshkurtër, ata që janë çregjistruar, si edhe studentët e diplomuar për program studimi.¹⁰⁰ Zyra e Karrierës dhe Praktikave mban kontakte me studentët e diplomuar duke krijuar një bazë të dhëash në lidhje me punësimin e tyre.^{101,102}</p>
---	---

Standardi IV.4 Institucioni angazhon personelin e tij për përkujdesjen ndaj studentëve.

<p>Kriteri 1 Institucioni u ofron këshillim karriere studentëve, ndjek progresin e tyre dhe i ndihmon ata në çështjet që kanë të bëjnë me procesin mësimor;</p> <p>Kriteri 2 Institucioni (nëpërmjet zyrës për këshillimin e karrierës) ndihmon studentët në përzgjedhjen e institucionit në të cilin ata do të zhvillojnë praktikën profesionale, në rastet kur parashikohet një e tillë.</p>	<p>Qendra e Karrierës dhe Alumni ndjek ecurinë e studimeve të studentit, që nga momenti i regjistrimit, deri në diplomimin e tij duke ofruar konsulencë për çështje akademike dhe studentore, Qendra e Karrierës dhe Alumni është në shërbim të studentëve duke ofruar informacion në lidhje me mundësi punësimi, apo aktivitete studentore që zhvillohen brenda ose jashtë vendit, duke ofruar njëkohësisht asistencë për kryerjen e aplikimeve apo këshillimin e nevojshtëm.¹⁰⁴ Kjo zyrë ka tagrin për të krijuar kontakte të shumta me kompani dhe institucionë shtetërore dhe bashkëpunon ngushtë jo vetëm në funksion të zhvillimit të praktikave profesionale të studentëve pranë këtyre institucioneve, por edhe në kuadër të punësimit të ardhshëm të studentëve në këto kompani e organizata.^{105,106} QKA gjurmon studentët lidhur me punësimin e tyre apo vazhdimin e programeve të cikleve pasardhëse¹⁰⁷</p>
--	---

Konkluzionet e GVB

GVB vlerëson se shërbimi i kujdesit shtrihet nga momenti i regjistrimit të studentit e deri në diplomimin e tij. Krahas këshillimit që ofrohet nga personeli akademik përmes këshillimit akademik, studenti në FB mund t'i drejtohet edhe Qendrës së Karrierës dhe Alumni, për të marrë informacion dhe këshillim akademik për procesin mësimor dhe aktivitetet studentore brenda e jashtë FB-is/UNIKO-së. Vëmendje e veçantë i kushtohet mendimit dhe kërkesave të studentëve ekselentë, me të cilët janë zhvilluar vazhdimesht fokus grupe për të marrë informacion në lidhje me apektet që kanë nevojë të përmirësohen.

10. KËRKIMI SHKENCOR NË FUNKSION TË PROGRAMEVE TË STUDIMIT.

¹⁰⁰ Anex IX. Dok. 9.12. <https://www.unkorce.edu.al/sq/drejtoria-e-burimeve-njer%C3%ABzore-komunikimit-dhe-promocionit>

¹⁰¹ Anex IX. Dok. 9.13..www.unkorce.edu.al/sq/qendra-e-karrieres-dhe-alumni

¹⁰² Anex IX. Dok. 9.14.<https://www.unkorce.edu.al/sq/QKA>

¹⁰³ Anex IX. Dok. 9.15.<https://www.unkorce.edu.al/sq/pun%C3%ABsime>

¹⁰⁴ Anex IX. Dok. 9.16.<https://www.unkorce.edu.al/sq/trajnime>

¹⁰⁵ Anex IX. Dok. 9.17. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/wus-prezantoi-bursat-sur-place-p%C3%AB-student%C3%ABt-e-uniko>

¹⁰⁶ Anex IX. Dok.9.18. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/4-student%C3%ABt-%C3%AB-uniko-fitues-t%C3%AB-C3%AB-bursave-sur-place-ofruar-nga-wus-p%C3%AB-C3%ABrfunduan-me-sukses>

¹⁰⁷ Anex IX. Dok. 9.19.

<https://www.unkorce.edu.al/sites/default/files/TE%20DHENA%20PER%20GJURMIMIN%20E%20STUDENTEVE%20T%20DIPLOMUAR%>

10.1 Kërkimi shkencor në funksion të programeve të studimit

Pjesa përshkrimore

Terma reference: politikat e kërkimit shkencor, botimet në vite, projektet e fituara dhe të realizuara, pjesëmarrja në aktivitetet brenda dhe jashtë vendit, aktivitetet e organizuara nga njësia, lidhja e kërkimit me mësimdhënien, vlerësime zyrtare të aktivitetit kërkimor individual ose për njësinë.

Misioni i UNIKO i përcaktuar edhe në statutin e tij e vë theksin në krijuimin, transmetimin, zhvillimin dhe mbrojtjen e dijeve me anë të mësimdhënies, kërkimit shkencor dhe shërbimeve. Ky mision realizohet ndër të tjera edhe nëpërmjet hartimit dhe zbatimit të politikave, parimeve dhe procedurave të cilat mbikëqyrin procesin e mbështetjes financiare dhe logistike që UNIKO ofron për njësitë e saj akademike dhe ndihmësakademike. Për këtë arsy, synimi kryesor i strukturave mbështetëse për kërkimin shkencor në UNIKO është përqendruar në ndërtimin e mekanizmave kërkimore institucionalë të lidhur me programe të përcaktuara mirë, prioritete të qarta dhe me ofrimin e shpërblimeve dhe vlerësimeve si nxitës për përfshirjen e stafit akademik në veprimtari kërkimore-zhvillimore cilësore, pa lënë mënjanë elemente të produktit shkencor, publikimet, partneritetet, marketingun kërkimor dhe ofrimin e shërbimeve për të tretë, për ta ngritur Kërkimin shkencor në UNIKO të përafrueshëm me standartet e përcaktuara në Zonën Evropiane të Kërkimit Shkencor.

Theksi është vendosur gjithashtu edhe në nxitjen e hapjes shkencore përmes organizimit të veprimtarive periodike, konferencave shkencore, posterave promocionale, duke rritur kërkimin ndërdisiplinor dhe bashkëpunues, si dhe duke ju përafruar standardeve të cilësisë në rritjen e kulturës kërkimore për të shkuar drejt krijuimin të qendrave kërkimore. Po kështu, një masë tjeter për realizimin e objektivave sytrategjikë është edhe ngritja e Qendrës së Inovacionit duke hedhur bazat për inovacionin shkencor, gjurmimin e ideve të reja, teknologjive bashkëkohore, spin-off me shtrirje të madhe dhe prirje për t'u lidhur me industrinë dhe marketingun kërkimor.

UNIKO dëshiron të përhapë mesazhin e rritjes akademike dhe cilësisë së kërkimit shkencor. Për realizimin e këtij misioni janë hartuar objektiva të cilët përcaktojnë synimet e UNIKO për mbështetjen e zhvillimit sistematik të veprimtarisë kërkimore-shkencore për periudhën 2018-2020.

Objktivi 1: Zhvillimi i kapaciteteve njerëzore për veprimtarinë kërkimore-shkencore në Universitetin e Korçës.

Objktivi 2: Përmirësimi i infrastrukturës për punë kërkimore-shkencore dhe për ofrimin e shërbimeve

Objktivi 3: Ndërkombëtarizimi dhe rajonalizimi i veprimtarisë kërkimore-shkencore duke nxitur cilësinë në kërkime.

Objktivi 4: Bashkëpunimi me sektorin publik dhe privat në realizimin e projekteve kërkimore që janë në funksion të zhvillimit ekonomik dhe shoqëror.

Nr	Departamenti	Konf Kom bëtare	Konf. Ndérko mbëtare	Artikuj shkenc. brenda vendit	Artikuj shkenc. jashtë	Disp ensa	Tek ste	Mo nog rafi	Sem inare	Work shop	Totali
1	Departamenti Agroushqim	5	12	3	1	5	3	-	6	3	38
2	Departamenti Agronomi	2	15	6	4	6			5	12	50
3	Departamenti Agrobiznes	0	3	0	2	-	-	-	12	15	32
GJITHSEJ FAKULTETI		7	30	9	7	11	3	-	23	30	120

Bashkëpunimi kombëtar, ndërkombëtar dhe marrëdhëniet me publikun.

Përsa i përket projekteve Fakulteti i Bujqësisë është partner në 6 Projekte. Ku stafi kademik ka qënë pjesmarrës.

Pjesa përshkrimore

Terma reference: bashkëpunimi me institucionet e tjera në nivel lokal, kombëtar apo ndërkombëtar, mobiliteti i personelit akademik në secilin nga nivelet e sipërpermendura, pjesëmarrja në programe kombëtare dhe ndërkombëtare, lidhjet me komunitetin e biznesit dhe me tregun e punës.

Universiteti i Korçës bashkëpunon me universitete të njoitura në mbarë botën përmes rrjeteve ndërkombëtare, platformave të bashkëpunimit si në aspektin e kërkimit dhe bujqësisë. Fushat e baskëpunimit shtrihen në drejtim të:

- Njohurive dhe përvojës – benchmarking
- Projekteve të përbashkëta
- Shkëmbimeve të ndërsjella - studentët dhe stafi
- Vendosjes së bashkëpunimit në projekte kërkimi e zhvillimi
- Forcimi i kontakteve në fushat e bujqësisë dhe kërkimit shkencor

Tregues të matshëm:¹⁰⁸

- Të dhëna për bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar
- Komunikimi dhe bashkëpunimi me institucionet e tjera shtetërore, organizata profesionale, komunitetin e biznesit, tregun e punës dhe aktorë të tjerë shoqërorë të rendësishëm për arsimin e lartë

Vlerësimi sipas Standardeve

Standardet/kriteret	Përbushja e standardeve
VII - INSTITUCIONI GARANTON MARRËDHËNIE BASHKËPUNIMI, TË BRENDSHME DHE TË JASHTME	
Standardi VII.1 - Institucioni garanton marrëdhënie të frytshme bashkëpunimi mes personelit të vet.	
Kriteri 1 Institucioni, për hartimin dhe mbikëqyrjen e programeve, nxit bashkëpunimin ndërmjet personelit brenda institucionit nëpërmjet shkëmbimit të informacionit; Kriteri 2 Institucioni, nëpërmjet ndarjes së detyrave mes personelit Brenda institucionit, marrjes së përgjegjësive respektive dhe analizës së vazhdueshme të punës së tyre, garanton marrëdhënie të frytshme bashkëpunimi.	FB ka kërkuar në vazhdimësi kontributin e personelit akademik për hartimin e programeve të reja që vlerësohen me interes për tregun e punës dhe zhvillimin e institucionit, si edhe për përmirësimin e programeve ekzistuese. Në departamente dhe më ngushtë në gruplëndë trajtohen në detaje çështjet e hartimit të programeve të lëndëve, sigurimi i shmangies së mbive-ndosjes së temave në lëndë të përaferta ose të ngashme, si dhe nga njëri cikël studimi në tjetrin. Çdo departament përcakton fushat priori-tare të kërkimit. ¹⁰⁹
Standardi VII.2 - Institucioni garanton marrëdhënie bashkëpunimi me institucionet homologe jashtë vendit dhe aktorët e biznesit vendas ose të huaj.	
Kriteri 1 Institucioni për realizimin e objektivave të programeve të studimeve dëshmon se ka vendosur marrëdhënie bashkëpunimi me institucionet homologe jashtë vendit dhe aktorët e biznesit vendas ose të huaj; Kriteri 2 Institucioni ka vendosur marrëdhënie bashkëpunimi me punëdhënësit për kryerjen dhe mbikëqyrjen e praktikës, në varësi të programeve të studimeve që ofrojnë; Kriteri 3 Institucioni organizon trajnime profesionale të mëtejshme në	FB në mënyrë institucionale si fakultet por edhe në kuadër të UNIKO për realizimin e objektivave të programeve të studimeve dëshmon se ka vendosur marrëdhënie bashkëpunimi me institucionet homologe jashtë vendit dhe aktorët partnerë. ^{110,111} , Institucioni organizon trajnime profesionale të mëtejshme në bashkërendim me punëdhënësit ¹¹² , ^{113, 114} ,

¹⁰⁸ Anex IX. Dok. 9.25. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor>. Database e: [Bashkëpunimeve aktive](#); [Marrëveshjeve Kombëtare](#); [Marrëveshjeve Rajonale](#); [Marrëveshjeve Ndërkombëtare](#).

¹⁰⁹ Anex X. Dok. 10.1. Dokumenti i përcaktimit nga departamentet i fushave të kërkimit.

¹¹⁰ Anex X. Dok. 10.2. <https://www.unkorce.edu.al/sq/kerkimi-shkencor>. Database e: [Bashkëpunimeve aktive](#); [Marrëveshjeve Kombëtare](#); [Marrëveshjeve Rajonale](#); [Marrëveshjeve Ndërkombëtare](#).

¹¹¹ Anex X. Dok. 10.3. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/uniko-p%C3%ABr-her%C3%ABt-1%C3%AB-%C3%AB-%C3%AB-%C3%AB-prezantohet-n%C3%AB-panairin-e-punes-2018-me-nj%C3%AB-ofert%C3%AB-t%C3%AB-re-akademike>

¹¹² Anex X. Dok. 10.4. <https://www.unkorce.edu.al/sq/content/rektori-i-uniko-prof-dr-ali-jashari-n%C3%ABnshkruan-marr%C3%ABveshjen-p%C3%ABr-projektin-nd%C3%ABr-komb%C3%ABtar>

<p>bashkërendim me punëdhënësit;</p> <p>Kriteri 4 Institucioni bën një raport analistik të përfitimeve nga marrëveshjet kontraktuale në funksion të realizimit të programeve të studimeve.</p>	
---	--

Konkluzionet e GVB

GVB vëren se FB ka krijuar lidhje të qëndrueshme me një mjaft institucionë të administratës publike që janë palë interesë për programet që ofron për të lehtësuar procesin e praktikave profesionale të studentëve, si edhe punësimin e ardhshëm të tyre. Kë këtë kuadër, UNIKO zhvillon çdo vit edhe Panairin e Punës, pjesë e të cilit është dhe FB, për të lehtësuar kontaktin e studentëve me kompani nga më të rëndësishmet në Shqipëri, me synim punësimin e mundshëm të studentëve në to. Edhe periudha kohore e zhvillimit të Panairit të Punës, përkon pikërisht me fundin e viti akademik për të krijuar sa më shumë mundësi për studentët në prag diplomimi.

11. ANALIZA SWOT

RVB mbylltet me “Analizën përbledhëse të RVB” sipas metodës **SWOT** (Strengths-pikat e forta, Weaknesses- pikat e dobëta, Opportunities-mundësítë, Threats-pengesat).

Pikat e forta të brendshme potenciale	Pikat e dobëta të brendshme potenciale
<ul style="list-style-type: none"> • Tradita dhe përvoja e gjate e fakultetit, për një periudhe 47 vjeçare • Programe akademike bashkëkohore. Kurrikula të veçanta në përputhje me priorititetet e zhvillimit të Rajonit. • Shkalla e lartë e kualifikimit të stafit akademik të brendshëm të fakultetit dhe atij mbështetës. • Infrastruktura e përshtatshme për zhvillimin e mësimit (auditorë dhe laboratorë) dhe të veprimtarive të tjera, dhe internet 24 ore. • Fakulteti i bujqësisë është i vetmi ne gjithë rajonin e jugut dhe juglindje të vendit. • Zhvillimi i programeve Master dhe Doktorature, pasi i plotësojmë kushtet me bazën materiale mësimore si dhe me stafin e kualifikuar që kemi në Fakultet ne bashkëpunim dhe me Universitetin Bujqësor të Tiranës. • Lidhjet e ngushta me AREB Korçë, AKU, QTTB, me ndërmarrjet e agroushqimit, etj për zhvillimin dhe realizimin e praktikave profesionale dhe punësimin e mjaft studentëve të diplomuar; në këtë kuadër janë punësuar një numër i mirë studentësh që kanë mbaruar Fakultetin tonë. 	<ul style="list-style-type: none"> • Preferencë jo e lartë nga maturantët për degët e Fakultetit të Bujqësisë. • Cilësia e ulët e studenteve në hyrje dhe në përfundim të studimeve. • • Ërqindje e ulët e punësimit të të diplomuarve në pjesën më të madhe të programeve të studimit të ofruara nga Fakulteti i Bujqësisë, për shkak të papunësisë në rritje. • Nevojë për përfshirje më të madhe dhe ndërgjegjësim të studentëve për rolin që luajnë në sigurimin e cilësisë së veprimtarisë akademike. • Infrastruktura jo e plote e EDE-se • Rritja e bashkëpunimit me institucionë të tjera, palë të interesit • Rritja e rolit të këshillimit të karrierës në secilin program. • Mos shfrytëzimi i literaturës ekzistuese në bibliotekë nga studentët në shkallën e duhur. Orientim më i mirë nga ana e pedagogëve. • Digitalizimi i materialeve të bibliotekave të Fakulteteve.

¹¹³ Anex X. Dok. 10.4. <http://172.16.0.2/sq/content/uniko-p%C3%ABr-her%C3%AB-t%C3%AB-par%C3%AB-prezantohet-n%C3%AB-panaarin-e-punes-2018-me-nj%C3%AB-ofert%C3%AB-t%C3%AB-re-akademike>

¹¹⁴ Anex X. Dok. 10.5. <https://www.unkorce.edu.al/sq/trajnime>

- Lidhjet e ngushta të Fakultetit tonë me fakultetet homologe brenda dhe jashtë vendit.
- Paraqitja e Fakultetit të Bujqësisë, si qendër e rëndësishme kërkimore-shkencore, si një qendër kualifikimi e transmetimit të njohive bashkëkohore jo vetëm në Qarkun e Korçës, por edhe në rajonin jug-lindor të Shqipërisë si i vetmi institucion mësimor, Kërkimor dhe shkencor në fushën e bujqësisë.
- Botimet e stafit mësimdhënës dhe të kolegëve nga fakultet homologe të universiteteve të vendit dhe të huaj.
- Pjesëmarrja e stafit të Fakultetit në veprimtari lokale ose kombëtare.
- Përfshirja e stafit në projekte dhe trajnime të ndryshme.
- Ekzistanca e EDE-së dhe baza materiale e saj favorizon punën kërkimore-shkencore, kryerjen e praktikave profesionale, por njëkohësisht ajo shërben edhe si bazë prodhuese.
- Organizimi i mire i praktikave profesionale dhe i stazhit të studentëve tanë.
- Literatura e siguruar për stafin mësimdhënës dhe prezenca e bibliotekës të fakultetit dhe e universitetit.

**Si u përdorën pikat e forta në
ngritjen e strategjive e uljes së
rreziqeve dhe përmirësimit të pikave
të dobëta**

- Bashkëpunimi kombëtar e ndërkombëtar dhe pjesëmarrja në projekte te ndryshme.
- Bashkëpunimi me universitete të tjera të profitit Bujqësor si dhe me Institucionet e tjera publike dhe private.

**Cilat janë strategjitë e mundshme në
përmirësimin e pikave të dobëta të
evidentuara. (sugjerime)**

- *Punesimi i te diplomuarve nga Fakulteti i Bujqësise.*
- *Permiresimi i kurrikulave duke i lidhur më tepër me kërkesat e tregut të punës dhe pajisjen e studentëve me kompetenca.*

Mundësitë e jashtme potenciale

Rreziqet e jashtme potenciale

<ul style="list-style-type: none"> - Ngritja e një qendre Kërkimore shkencore pranë EDE-se. - Shanse për rritjen e bashkëpunimit të Fakultetit me komunitetin e fermerëve dhe biznesin rajonal. - Ngritja e një njësie të re (departament ose qendre kërkimore) dhe ngritja e mini-linjave të teknologjive të produkteve bujqësore. - Kthimi i fakultetit ne një qendër trajnimi për të gjithë specialistët e bujqësisë. - Mundësia e dhënies të mbështetjes financiare nga organizma qeveritare për studentet me të mire ne fakultet. - Përmirësimi dhe standardizimi i CV dhe syllabuseve. - Përmirësimi i vazhdueshëm i kualifikimit të stafit të pedagogeve. <p>Sa ndikim kanë mundësitë e jashtme potenciale në rritjen e cilësisë dhe përmirësimin e dobësive</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Numri i ulët i studentëve që duan te frekuentojne programet e studimit të Fakultetit të Bujqësisë. - Kërkesa aktuale jo e larte nga tregu i punës. - Tërheqja e një numri të konsiderueshëm stdentesh të rajonit nga universitetet private si dhe hapja e degëve të reja ne fakultetet e tjera brenda universitetit dhe jashtë tij.
	<p>Strategji të shmangies së rreziqeve të jashtme potenciale</p> <p>Për të ulur rreziqet e jashtme ne propozojme këto strategji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dhenien e Bursave per studentet qe frekuentojne deget ne Fakultetin e Bujqësise.</i> 2. <i>Krijimi i nje databaze për punësimin e studentëve të diplomuar në vite ne Fakultetin e Bujqësise.</i> 3. <i>Promovimi i Fakultetit të Bujqësisë, duke qene se eshte i baza e krijimit te Universitetit "Fan S. NOLI". Korçë.</i>

GRUPI I NJSBC (GVB)

Prof. As. Dr. Gjergji PAPA	Departamenti i Agronomisë	Staf akademik
Dr. Sulltana AJÇE	Departamenti i Agroushqimit	Staf akademik
Msc. Aldona MINGA	Departamenti i Agrobiznesit	Staf akademik
Eleni MUSKA	Departamenti i Agrobiznesit	Student